

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

**ustaleń projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania
przestrzennego terenów wsi Królówka w gminie Nowy Wiśnicz**

Opracowanie:

mgr inż. Rafał Odachowski

Wrocław 2015

Spis treści

1.	Wprowadzenie	3
1.1.	Podstawa prawna, cel i zakres opracowania.....	3
1.2.	Wykorzystane materiały i metody pracy	3
1.3.	Informacje o zawartości, głównych celach projektu MPZP.....	4
2.	Ocena stanu i funkcjonowania środowiska oraz tendencje zmian przy braku realizacji MPZP	5
2.1	Charakterystyka środowiska przyrodniczego	5
2.2	Prawne formy ochrony przyrody	8
2.3	Stan oraz tendencje przeobrażeń środowiska przyrodniczego.....	10
2.3.	Tendencje przeobrażeń przy braku realizacji projektowanego dokumentu	14
3.	Analiza ustaleń planu i ocena zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi	14
4.	Przewidywany wpływ realizacji ustaleń projektu MPZP na środowisko	16
4.1.	Przyjęte założenia.....	16
4.2.	Analiza wpływu ustaleń planu na środowisko	17
4.3.	Analiza wpływu na formy ochrony przyrody	20
4.4.	Oddziaływanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego poza obszarem opracowania	31
4.5.	Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	31
4.6.	Kompleksowa ocena skutków wpływu ustaleń MPZP na środowisko przyrodnicze	31
5.	Metody analizy realizacji postanowień projektu planu.....	33
6.	Przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko.....	34
7.	Informacje o celach ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, krajowym i lokalnym oraz powiązania z innymi dokumentami.....	34
8.	Streszczenie	36

1. Wprowadzenie

1.1. Podstawa prawna, cel i zakres opracowania

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika z art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, która jednocześnie ustala zakres merytoryczny opracowania. Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym prognozę oddziaływania na środowisko sporządza organ opracowujący projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (w skrócie MPZP). Integralną częścią prognozy jest załącznik graficzny obejmujący granicami teren planu miejscowego.

Prognoza obejmuje obszar objęty projektem MPZP, zgodnie uchwałą nr XXXIV/289/10 Rady Miejskiej w Nowym Wiśniczu z dnia 13 marca 2010 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów wsi Królówka w gminie Nowy Wiśnicz.

Celem sporządzenia prognozy jest ocena skutków (zarówno negatywnych, jak i pozytywnych), jakie mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenów oraz realizacji ustaleń projektu planu na środowisko, a w szczególności na różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne oraz zabytki, z uwzględnieniem wzajemnych powiązań między tymi elementami.

W opracowaniu przedstawiono analizę stanu i funkcjonowania środowiska, jego zasobów oraz uwarunkowań przyrodniczych. Prognoza ocenia rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne i inne ustalenia zawarte w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod kątem zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi, zgodności z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska oraz ochrony różnorodności biologicznej. Prognoza identyfikuje przewidywane zagrożenia dla środowiska, które mogą powstać na terenach znajdujących się w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji ustaleń MPZP.

1.2. Wykorzystane materiały i metody pracy

W trakcie przygotowania niniejszego opracowania rozpoznano walory i zasoby przyrodnicze, stan zagospodarowania, walory krajobrazowe, stan środowiska i istniejące zagrożenia oraz uciążliwości dla środowiska i zdrowia człowieka. Zastosowana w prognozie metoda polega na porównaniu aktualnego funkcjonowania obszaru z funkcjonowaniem przewidywanym jako skutek realizacji ustaleń planu.

Realizacja ustaleń zawartych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego spowoduje zróżnicowane zmiany w środowisku. Ich charakter, intensywność oraz zasięg uzależniony będzie od faktycznego sposobu zagospodarowania terenu oraz stopnia realizacji zapisów zawartych w projekcie planu miejscowego.

Ocenę następstw realizacji ustaleń planu dokonano z podziałem ze względu na wpływ na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego i antropogenicznego (w tym na zdrowie ludzi) znajdującego się w obrębie granic omawianego obszaru, uwzględniając wzajemne zależności między nimi. Wpływ na środowisko skutków realizacji planu różnicuje się w zależności od:

- bezpośrednio oddziaływania – bezpośrednio, pośrednio, wtórne, skumulowane;
- okresu trwania oddziaływania – długoterminowe, średnioterminowe, krótkoterminowe;
- częstotliwości oddziaływania – stałe, chwilowe;
- charakteru zmian – pozytywne, negatywne, bez znaczenia;

- zasięgu oddziaływania – miejscowe, lokalne, ponadlokalne, regionalne, ponadregionalne;
- trwałości przekształceń – nieodwracalne, częściowo odwracalne, odwracalne, możliwe do rewaloryzacji;
- intensywności przekształceń - nieistotne, nieznaczne, zauważalne, duże, zupełne.

Oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska zgodnie z przyjętymi założeniami przedstawiono również w formie tabelarycznej. Na rysunku prognozy poszczególne tereny pogrupowano według stopnia wpływu na środowisko. Wskazuje się tereny mogące w sposób niekorzystny wpłynąć na środowisko oraz tereny o oddziaływaniu korzystnym.

Na potrzeby niniejszego opracowania wykorzystano opracowania poruszające problematykę ochrony środowiska Gminy Nowy Wiśnicz, materiały kartograficzne, a także przeprowadzono wizję terenu. Wykorzystano informacje zawarte w opracowaniu ekofizjograficznym sporządzonym na potrzeby niniejszego planu, „Opracowaniu ekofizjograficznym miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nowy Wiśnicz” (M. Brzozowski, M. Langer, Kraków 2001), „Prognozie oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Królówka i Olchawa” (M. Bzowski, A. Sułkowski, Kraków 2001 r.), „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Nowy Wiśnicz”, „Programie ochrony środowiska Gminy Nowy Wiśnicz”. Dane na temat stanu środowiska pozyskano również z raportów o stanie środowiska województwa małopolskiego publikowanych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie. Oprócz tego wykorzystano materiały kartograficzne udostępnione na stronie internetowej <http://maps.geoportal.gov.pl>. Przytoczone w tekście prognozy akty prawne pozyskano z bazy internetowej <http://isip.sejm.gov.pl>.

1.3. Informacje o zawartości, głównych celach projektu MPZP

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego ma na celu ustalenie przeznaczenia terenu, rozmieszczenie inwestycji celu publicznego oraz określenie sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy terenu. Ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zawarto w projekcie tekstu uchwały oraz na projekcie rysunku planu.

Głównym celem projektu planu jest zmiana przeznaczenia części terenów rolnych na cele budowlane związane z rozwojem zabudowy mieszkaniowej – jednorodzinnej i zagrodowej wraz z towarzyszącymi im terenami usług. W planie utrzymuje się rolniczy charakter wsi Królówka. Zachowuje się większość terenów rolnych, a także oraz istniejące lasy i przebieg cieków. W dotychczasowym użytkowaniu pozostają istniejące obszary zabudowane. Oprócz tego zachowuje się większość przestrzeni rolnej oraz lasów. Kierunki rozwoju terenu objętego planem zostały wytyczone w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Nowy Wiśnicz”.

W planie miejscowym stwarza się odpowiednie warunki dla rozwoju funkcji mieszkaniowej, odpowiedniego wyposażenia terenu w systemy infrastruktury technicznej oraz uzupełnienie sieci drogowej. W planie miejscowym ustala się podstawowe wymogi dotyczące zachowania ładu przestrzennego i ochrony środowiska.

2. Ocena stanu i funkcjonowania środowiska oraz tendencje zmian przy braku realizacji MPZP

2.1 Charakterystyka środowiska przyrodniczego

Położenie geograficzne i administracyjne, zagospodarowanie

Teren opracowania obejmuje sołectwo Królówka znajdujące się w zachodniej części gminy Nowy Wiśnicz. Gmina Nowy Wiśnicz położona jest w powiecie bocheńskim, w środkowo-wschodniej części województwa małopolskiego. Powierzchnia obszaru planu wynosi 1707,6 ha.

Teren opracowania tworzą w głównej mierze grunty użytkowane rolniczo, jako pola uprawne. Zabudowa mieszkaniowa (jednorodzinna i zagrodowa) koncentruje się wzdłuż przecinających wieś dróg, głównie w centralnej i północnej części obszaru. W obrębie terenów rolnych znajdują się lasy o różnej powierzchni. Większe skupiska gruntów leśnych zlokalizowane są we wschodniej części wsi. Fragment największego kompleksu leśnego znajduje się na zachodni skraju terenu.

Według podziału Polski na jednostki fizyczno-geograficzne (Kondracki 2002), obszar objęty opracowaniem położony jest w podprowincji zewnętrzne Karpaty Zachodnie, w zasięgu makroregionu Pogórze Zachodniobeskidzkie i mezoregionu Pogórze Wiśnickie.

Rzeźba terenu

Powierzchnię obszaru formują płaskie płaty wyżynne o podobnej wysokości, które oddzielone są wąskimi erozyjno-denudacyjnymi obniżeniami z fragmentami niższych spłaszczeń oraz długie wypukło-wklęsłe stoki o nachyleniu do 28%, schodzące od spłaszczeń grzbietowych do płaskich dolin wyścielonych aluwiami i utworami zmywowymi oraz soliflukcyjnymi. Rzeźba terenu jest urozmaicona. Rzędne terenu zawierają się w przedziale od ok. 270 m n.p.m. w dolinach cieków, do 330 m n.p.m. na szczytach pagórków.

Wyróżnia się dwa typy rzeźby – rzeźbę pogórzy niskich i rzeźbę pogórzy średnich. Pogórza niskie występują w zachodniej części Królówki. Charakteryzują się płaskimi wierzchołkami, obniżającymi się łagodnymi stokami do płaskich, szerokich dolin. Nachylenia stoków wynoszą od 6-20%. Pogórza średnie są charakterystyczne dla południowej części obszaru. Spłaszczenia grzbietowe porozielane są dolinami potoków. Stoki są bardziej strome, nachylone w przedziale od 6 do 20%, z dużym udziałem nachyleń od 20 do 40%. Procesy denudacyjne przyczyniły się do powstania licznych osuwisk. Miejsca ich występowania nie są wskazane do lokalizowania zabudowy.

Większość terenów zajmują stoki słabo nachylone, umiarkowanie nachylone i tereny płaskie, korzystne dla rozwoju rolnictwa. Obszar jest częściowo przekształcony antropogenicznie. Zmiany w rzeźbie terenu spowodowane są rozwojem osadnictwa, a także rolniczym użytkowaniem terenu.

Charakterystyka geologiczna

Podłoże geologiczne zbudowane jest ze skał fliszu karpackiego jednostki śląskiej, wśród których dominują piaskowce, zlepieńce i łupki warstw istebniańskich i ciężkowickich. Skalne podłoże pokrywają utwory czwartorzędowe: zwietrzeliny fliszu oraz gliny pylaste lessopodobne. Miąższość pokryw uzależniona jest od lokalnego nasilenia procesów denudacyjnych - spłukiwania z wierzchołków i stoków, które powodują powstawanie u podstawy stoków gliniasto-piaszczystych deluwiów, często o znacznej miąższości.

Skutkiem ruchów grawitacyjnych (osuwiskowych) są pokrywy koluwalne. Ruchom osuwiskowym podlegają dość często prócz pokryw zwietrzelinowych, również stropowe partie podłoża skalnego. W dnach dolin zalegają czwartorzędowe utwory aluwialne.

Podłoże uformowane z lessów i piaskowców tworzy grunty nośne i mało ściśliwe, które bardzo dobrze nadają się do posadawiania budynków. Grunty zbudowane z glin są na ogół nośne o dobrych parametrach fizyko-mechanicznych. Mogą one ulec uplastycznieniu pod wpływem nawilgocenia. W dolinach zbudowanych z aluwiów panują niekrozystne warunki dla posadawiania obiektów inżynierskich.

Występowanie złóż, obszar i teren górniczy

Działanie zakładu górniczego i sposób wydobycia złoża wymaga ustanowienia obszaru i terenu górniczego. Definicje obszaru i terenu górniczego zawiera ustawa Prawo geologiczne i górnicze. Obszar górniczy jest to przestrzeń, w granicach której przedsiębiorca jest uprawniony do wydobywania kopaliny, podziemnego bezzbiornikowego magazynowania substancji, podziemnego składowania odpadów oraz prowadzenia robót górniczych niezbędnych do wykonywania koncesji. Teren górniczy to przestrzeń objęta przewidywanymi szkodliwymi wpływami robót górniczych zakładu górniczego.

W południowej części terenu znajduje się obszar i teren górniczy złóż gazu ziemnego „Łąka”. Tereny zalegania udokumentowanych złóż surowców podlegają ochronie przed inwestowaniem w celu umożliwienia ich eksploatacji. Na obszarze górniczym wszelka działalność inwestycyjna winna być prowadzona zgodnie z przepisami odrębnymi. Miejsce eksploatacji złóż znajduje się poza obszarem opracowania, w rejonie miejscowości Muchówka.

Brak jest informacji na temat wpływu eksploatacji gazu na tereny mieszkaniowe położone w Królówce.

Wody powierzchniowe i zagrożenie powodziowe

Teren opracowania, podobnie jak cała gmina, należy do zlewni Stradomki, która leży w dorzeczu Wisły. Przez omawiany obszar przepływa potok Polanka, który odprowadza swoje wody do Stradomki. Stradomka wpada z kolei do Raby, dopływu Wisły. Przez omawiany obszar płynie także potok Wichracz, który w centralnej części terenu wpływa do Polanki.

Wody powierzchniowe reprezentują typ zasilania deszczowo-śnieżny z dwudzielnością faz spływu: roztopowego lub roztopowo-deszczowego w okresie wiosny i deszczowego w lecie, ze stanami maksymalnymi w okresie roztopów wiosennych i wczesnym latem. Niskie stany wody występują od września do lutego.

Koryta niewielkich cieków odwadniających obszar są mało zagłębione, na ogół od 1 do 3 m w dna dolin, dlatego większość płaskich powierzchni den dolinnych ma charakter terasy zalewowej i zajęta jest głównie przez zarośla typu łęgowego i użytki zielone, co świadczy o ich zalewowym charakterze. Dna dolin najczęściej wolne są od zabudowy.

Na obszarze Gminy Nowy Wiśnicz nie występują większe rzeki, które powodowałyby zagrożenie powodziowe. Zagrożenie powodziowe jest zróżnicowane i zależy od ukształtowania terenu, jego wysokości oraz charakteru przepływających cieków wodnych. Potoki występujące na terenie Gminy Nowy Wiśnicz należą do typu górskiego i charakteryzują się dużymi spadkami i nagłymi przyborami. Powodzie przez nie powodowane mają charakter lokalnych podtopień. Wielkość potoków oraz skala i częstotliwość ich wylewów nie kwalifikują ich w chwili obecnej do regulacji koryt.

Według danych zawartych we Wstępnej Ocenie Ryzyka Powodziowego opracowanej dla województwa małopolskiego, na omawianym terenie nie występują obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi (Mapa obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi w woj. małopolskim skala 1:300 000, Mapa obszarów, na których wystąpienie powodzi jest

prawdopodobne skala 1:300 000 opracowane na zlecenie Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej).

Wody podziemne

Obszar gminy należy do hydrogeologicznego regionu karpackiego, charakteryzującego się m.in. małą retencją skalnego podłoża fliszowego. Ogólnie występują tu trzy zbiorniki wód podziemnych, które zalegają w - kredowych i paleogeńskich utworach fliszu jednostki śląskiej, czwartorzędowych utworach żwirowo-piaszczystych oraz aluwiach i pokrywach stokowych. Zbiornik w utworach fliszu reprezentuje typ szczelinowy. Krążenie wody tego zbiornika w dolinach rzecznych odbywa się na głębokości od 25 do 40 m. W obszarach stokowych dochodzi do 60 m. Głębokość otworów studziennych korzystających z wody tego zbiornika wynosi od 6 do 12 m. Zbiornik w utworach czwartorzędowych dzieli się na zbiornik w plejstoceniowych utworach żwirowo-piaszczysto-glinowych zalegający na podłożu skalnym, o głębokości krążenia wód od 0 do 5 m, zbiornik w pokrywach lessowych o głębokości krążenia do 2 m oraz zbiornik w aluwiach rzecznych, którego poziom wodonośny występuje na głębokości do 7 m.

Wydajność zbiorników wód podziemnych jest znaczna. Naturalne wypływy wody podziemnej (dominują źródła stokowe i zboczowe) mają wydajność od 0,01 do 3 dm³/s. Koncentrują się one przede wszystkim w źródłiskowych obszarach potoków. Wydajność otworów studziennych waha się na ogół w granicach od 1 do 5 m³/h.

Na terenie gminy nie są zlokalizowane główne zbiorniki wód podziemnych.

Klimat lokalny

Na kształtowanie się warunków klimatycznych obszaru gminy decydujący wpływ wywiera rzeźba terenu i położenie, a w skali lokalnej, także zbiorowiska roślinne (lasy, łąki, pastwiska). Cały obszar Gminy znajduje się w obrębie piętra umiarkowanie ciepłego, ze średnią roczną temp. Powietrza od 6°C do 8°C. Średnia temperatura stycznia wynosi od 3,2°C-4,0°C, lipca od 18,2°C-17,5°C. Przestrzenne zróżnicowanie średniej rocznej temperatury wiąże się z ukształtowaniem terenu.

Średnia prędkość wiatrów wiejących najczęściej z sektorów W, SW i SE wynosi 3,1 m/s. Udział ciszy nie przekracza zwykle 22% czasu w skali roku.

Średnie roczne sumy opadów atmosferycznych wynoszą od 750 do 850 mm, przy czym na opad zimowy przypada około 33% ich sumy rocznej.

Długość okresu wegetacyjnego wynosi od 210 do 220 dni, przy czym okres intensywnego rozwoju roślin (ze średnią dobową temp. powietrza >10 st. C) waha się w granicach od 135 do 160 dni.

Korzystne warunki mezoklimatu posiadają wypukłe formy rzeźby oraz wyższe partie stoków o ekspozycji południowej. Charakteryzują go: krótszy okres bezprzymrozkowy, mniejsze nocne wychłodzenie powietrza, mniejsza częstotliwość występowania mgły, lepsze naturalne przewietrzanie terenu.

Dolne części stoków mają warunki mniej korzystne, zbliżone do panujących w dnach dolin. Obniżenia terenów (zwłaszcza dolin) mają mezoklimat odznaczający się przewagą cech niekorzystnych o intensywnym nocnym wychłodzeniu przy gruncie, krótkim okresie bezprzymrozkowym, i słabszym przewietrzaniu.

Gleby

Na obszarze Gminy Nowy Wiśnicz występuje 5 głównych typów gleb: pseudobielicowe, brunatne, mady, murszowo-bagiennie i szkieletowe. Największy udział w obrębie gminy

mają gleby brunatne (71% powierzchni) i gleby pseudobielicowe (15% powierzchni) użytków rolnych. Gleby pseudobielicowe utworzone zostały z utworów leśnopodobnych i zaliczane są do IIIb i IV kl. bonitacji. Gleby brunatne wyługowane IIa i IIIb klasy bonitacji, utworzone z utworów lessowych, stanowią 70% gruntów ornych gminy. Jest to również najpospolitszy podtyp gleb brunatnych, występujący w siedliskach lasu świeżego wyżynnego oraz częściowo lasu mieszanego wyżynnego. Mady utworzyły się ze współczesnych osadów rzecznych. Występują w dnach dolin, zajęte są głównie użytkami zielonymi i sporadycznie gruntami ornymi oraz fragmentami lasów łągowych.

Świat przyrody

Zbiorowiska roślinne reprezentowane są przede wszystkim przez uprawy polowe, którym towarzyszą zespoły chwastów polnych. Poza roślinami segetalnymi (chwastami) nie znajdują się tu skupiska zieleni ukształtowanej naturalnie. Ekosystem gruntów ornych posiada niskie walory przyrodnicze. Agrocenoza cechuje się ujednoceniem gatunkowym i wiekowym roślin. Powoduje to, że środowisko takie jest mało stabilne i podatne na degradację. Zachowuje jednak zdolność do regeneracji za sprawą wysokich wartości produkcyjnych podłoża.

Na omawianym terenie znajdują się lasy. Dominującymi typami siedlisk na terenie gminy są las świeży wyżynny i las mieszany wyżynny, z przewagą gatunków liściastych. Nie wielkie powierzchnie na północnych, cienistych stokach zajmuje siedlisko lasu górskiego z drzewostanami buczyny karpackiej. Sporadycznie występują pozostałe typy siedlisk leśnych, jak: las wilgotny, las łągowy, bór wilgotny i bór świeży. Wśród gatunków drzew leśnych dominują: sosna zwyczajna (74%), jodła (~40%), dąb bezszypułkowy i szypułkowy (~37%), grab (~14%), lipa (15). W podszyciu występują m.in. leszczyna, jarzębina, bez czarny i czeremcha. Oprócz większych kompleksów występują małe powierzchnie leśne, rozrzucone po całym obszarze, a także zadrzewienia śródpolne i zagajniki. Tworzą je zarośla, tarniny, dzikiej róży i jeżyn. Spełniają one ważną rolę jako ostoje ptactwa i stanowią malowniczy element krajobrazu rolniczego.

Pośród zbiorowisk nieleśnych wyróżnić należy zespoły łąk świeżych, wilgotnych oraz żyzne pastwiska na wyższych terasach stoów przydolinnych. Nasłonecznione stoki wąwozów porasta roślinność kserotermiczna (murawy).

Teren sołectwa Królówka znajduje się poza zasięgiem występowania korytarzy ekologicznych o znaczeniu regionalnym i krajowym (zgodnie projektem pt. „Sporządzenie bazy danych przestrzennych o korytarzach ekologicznych w Małopolsce” realizowanym przez Regionalną Dyрекję Ochrony Środowiska w Krakowie, a także informacjami podanymi na geoportalu Generalnej Dyrekcyj Ochrony Środowiska <http://geoserwis.gdos.gov.pl/> - mapa „Korytarze ekologiczne” opracowana w ramach projektu pn. „Ochrona różnorodności biologicznej poprzez wdrożenie sieci łądowych korytarzy ekologicznych na terenie Polski”).

Charakterystykę świata przyrody szerzej opisuje rozdział dedykowany prawnym formom ochrony przyrody.

2.2 Prawne formy ochrony przyrody

Wiśnicko – Lipnicki Park Krajobrazowy

Omawiany obszar znajduje się w całości w obrębie Wiśnicko – Lipnickiego Parku Krajobrazowego. Park obejmuje głównie fragment Pogórza Wiśnickiego, zwanego również Wielickim. Powierzchnia Parku wynosi 14311 ha, a jego granice biegną wzdłuż granic administracyjnych gmin Nowy Wiśnicz i Lipnica Murowana. Obszar ten został wydzielony i objęty

ochroną ze względu na wyróżniające się krajobrazowo tereny o różnych typach ekosystemów oraz krajobraz kulturowy.

W Parku chronione są unikatowe krajobrazy naturalne i kulturowe Pogórza Karpat, w tym zabytkowe układy architektoniczne Nowego Wiśnicza, Lipnicy Murowanej oraz inne zabytki kultury materialnej.

Wysokie walory posiada środowisko przyrodnicze Parku. Występuje tu 700 gatunków roślin naczyniowych, spośród których 35 znajduje się pod ochroną ścisłą a 10 pod ochroną częściową. Do najcenniejszych gatunków chronionych zalicza się storczyki - buławnika wielkokwiatowego, kruszczyka błotnego i storczyka krwistego, a także orlika pospolitego. Świat zwierzęcy reprezentuje 40 gatunków ssaków, około 100 gatunków ptaków, 6 gatunków gadów, 7 gatunków płazów, 5 gatunków ryb, w tym strzeblę potokową oraz liczne gatunki owadów. Objęte ochroną są też osobliwości przyrody nieożywionej, do których należy zgrupowania wychodni piaskowca stebniańskiego w kształcie grzyba skalnego w Połomiu Dużym (chronione w rezerwacie „Kamień - Grzyb”, poza obszarem opracowania), oraz grupa skał piaskowcowych zwana „Kamieniami Brodzińskiego” chroniona jako pomnik przyrody nieożywionej w okolicy Lipnicy Murowanej i Rajbrotu (Gmina Lipnica Murowana).

Szata roślinna Parku obfituje w różnorodne krajobrazy roślinne, leśne i nieleśne. W północnej części przeważają grądy i bory mieszane, w południowej zaś żyzna buczyna karpacka z bukiem, jodłą i klonem jaworem w drzewostanie. Występują tu również zbiorowiska kwaśnej buczyny niżowej, żyznej jedliny, mszystych jedlin acidofilnych oraz boru świeżego. Obecne są również liczne zespoły siedlisk wilgotnych, takie jak: łągi olszowo - jesionowe, łągi podgórskie i olchy. Wśród zbiorowisk nieleśnych wyróżniają się murawy kserotermiczne oraz zbiorowiska torfowisk niskich, przejściowych i wysokich. W runie lasów występuje wiele roślin rzadkich i chronionych, m.in. bagno zwyczajne, wawrzynek wilczczyko, marzanka wonna, kopytnik pospolity, długosz królewski, pióropusznik strusi, pokrzyk wilcza - jagoda, goździk kosmaty, storczyk plamisty i szerokolistny, turzyce dwupienna oraz modrzewica zwyczajna.

W Parku żyją zwierzęta charakterystyczne zarówno dla obszarów nizinnych, jak i górskich. W lasach spotkać można ptaki charakterystyczne dla pogórzy (jarząbka, cietrzewia, słonkę i pluszcza) i dla lasów nizinnych, np.: gila, sójkę, srokę, mysikrólika, sikorki i wiele innych. Natomiast na obszarach wilgotnych w dolinach rzek i potoków żyją ptaki wodno-błotne - bąk, bocian czarny i biały, łabędź niemy, siweczki rzeczne i wiele innych. Wśród ssaków na uwagę zasługują nietoperze, a także jeże, kuny, łasice oraz bobry. Osobliwością przyrodniczą podnoszącą rangę faunistyczną gminy Nowy Wiśnicz jest obecność bogatej, wielogatunkowej populacji nietoperzy. Nietoperze na terenie gminy szczególnie licznie występują na terenie zamku w Nowym Wiśniczu - w jego lochach oraz w piwnicach bastionu północnego. Warunki tam występujące nie tylko umożliwiają nietoperzom swobodne zdobywanie pokarmu, lecz także umożliwiają im zapadnięcie w stan zimowej hibernacji. Z spośród 19 gatunków nietoperzy występujących na terenie Polski na zamku wiśnickim stale obserwuje się populacje podkowca małego oraz nocka dużego. Okresowo spotykane są również nietoperze z gatunku gacek wielkouch, mroczek późny, nocek Natterera oraz mopek. Z płazów występują salamandra plamista, różne gatunki jaszczurki, zaskrońca i żmiję zygzakowatą.

Dla potrzeb opracowania projektu planu ochrony Parku wykonano inwentaryzację przyrodniczą, którą na potrzeby opracowania MPZP pozyskano dzięki uprzejmości dyrekcji Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Małopolskiego (oddział w Tarnowie). Stanowiska chronionych roślin, zwierząt i innych cennych przyrodniczo elementów środowiska przedstawiono na rysunku prognozy. Ich rozmieszczenie opisano również w rozdziale 4.3.

2.3 Stan oraz tendencje przeobrażeń środowiska przyrodniczego

Informacje o problemach środowiska istotnych z punktu widzenia opracowywanego dokumentu

Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu to:

- ochrona zasobów wód przez właściwe kształtowanie gospodarki wodno-ściekowej (skanalizowanie terenów przeznaczonych pod zainwestowanie);
- ochrona atmosfery poprzez ograniczenie szkodliwej emisji ze źródeł punktowych (użytkowanie instalacji grzewczych o wysokiej sprawności opartych o paliwa przyjazne środowisku);
- niekontrolowany rozwój zabudowy, czego skutkiem może być pogorszenie walorów przyrodniczych i krajobrazowych;
- ochrona wartościowych elementów środowiska przyrodniczego.

Powietrze atmosferyczne

Wyróżnia się trzy główne grupy zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego. Należą do nich źródła komunalno-bytowe, transport drogowy oraz przemysł.

Źródła komunalno-bytowe, w głównej mierze odpowiedzialne są za podwyższone stężenia zanieczyszczeń, szczególnie pyłu zawieszonego, benzo(a)pirenu i dwutlenku siarki w sezonie zimowym. Stosowanie w lokalnych kotłowniach i domowych piecach grzewczych niskosprawnych urządzeń i instalacji kotłowych, ich zły stan techniczny i nieprawidłowa eksploatacja oraz spalanie złej jakości paliw (zasiarczonych, zapozielenych i niskokalorycznych węgla, mułów węglowych, a także wszelkich odpadów z gospodarstw domowych), są głównym powodem tzw. niskiej emisji. Duża ilość źródeł wprowadzających zanieczyszczenia z kominów o niewielkiej wysokości sprawia, że zjawisko to jest bardzo uciążliwe, gdyż zanieczyszczenia gromadzą się wokół miejsca powstawania, a są to najczęściej obszary o zwartej zabudowie mieszkaniowej.

Transport drogowy wpływa na całoroczny poziom tlenków azotu w powietrzu oraz podwyższony poziom pyłu zawieszonego PM10 i benzenu. Duże zanieczyszczenie powietrza występuje na skrzyżowaniach głównych ulic i dróg, przy trasach komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu biegnących przez obszary o zwartej zabudowie. Przyczyną nadmiernej emisji zanieczyszczeń ze środków transportu jest przede wszystkim zły stan techniczny pojazdów, ich nieprawidłowa eksploatacja, przestoje w ruchu spowodowane złą organizacją ruchu i zbyt małą przepustowością dróg.

Aktem prawnym regulującym dopuszczalne stężenia substancji w powietrzu jest Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu.

Na terenie województwa małopolskiego badania i pomiary jakości powietrza atmosferycznego prowadzi Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska z siedzibą w Krakowie. Oceny jakości powietrza na terytorium kraju dokonuje się z uwzględnieniem dwóch grup kryteriów: ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi (z podziałem na ochronę zdrowia dla uzdrowisk i obszarów ochrony uzdrowiskowej) oraz ustanowionych ze względu na ochronę roślin. Ocena pod kątem ochrony zdrowia obejmuje: dwutlenek azotu NO₂, dwutlenek siarki SO₂, benzen C₆H₆, ołów Pb, arsen As, nikiel Ni, kadm Cd, benzo(a)piren B(a)P, pyły PM10 i PM2.5, ozon O₃, tlenek węgla CO. W ocenie pod kątem ochrony roślin uwzględnia się: dwutlenek siarki SO₂, tlenki azotu NO_x, ozon O₃. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza, gmina Nowy Wiśnicz znajduje się w strefie małopolskiej.

Wynikiem oceny, zarówno pod kątem kryteriów dla ochrony zdrowia jak i kryteriów dla ochrony roślin dla wszystkich substancji podlegających ocenie, jest zaliczenie strefy do jednej z następujących klas: A (jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych), B (jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji), C (jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji, w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne, poziomy docelowe), D1 (jeżeli poziom stężenia ozonu nie przekracza poziomu celu długoterminowego) i D2 (jeżeli poziom stężenia ozonu przekracza poziom celu długoterminowego).

Ocena według kryteriów odniesionych do ochrony zdrowia

Aktualnie dostępne wyniki badań jakości powietrza dostępne są na witrynie internetowej www.wios.lodz.pl i obejmują rok 2011 (opracowania pt. „Raport o stanie środowiska w województwie małopolskim w 2011 r.”, „Informacja o stanie środowiska w roku 2011. Powiat Bocheński”). Na podstawie klasyfikacji stref województwa małopolskiego za rok 2011 wg kryteriów ochrony zdrowia, strefa małopolska pod względem poziomów dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla, ozonu, benzenu, arsenu, kadmu, niklu i ołowiu kwalifikuje się do klasy A, w której nie stwierdza się przekroczeń dopuszczalnych poziomów stężeń i zaleca się utrzymanie jakości powietrza na tym samym lub lepszym poziomie. Pod względem poziomu pyłu zawieszonego PM10, PM2,5 i benzo(a)pirenu strefę zakwalifikowano do grupy C, co skutkuje koniecznością opracowywania programu ochrony powietrza.

Ocena według kryteriów odniesionych do ochrony roślin

W wyniku oceny za rok 2011 pod kątem stężeń dwutlenku siarki i tlenków azotu i ozonu z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych dla ochrony roślin strefę zaliczono do klasy A. Oznacza to, że w strefie nie odnotowano przekroczenia dopuszczalnych poziomów wyżej wymienionych substancji.

Ocena jakości powietrza na obszarze MPZP

Na opisywanym terenie źródłem zanieczyszczeń atmosferycznych są emisje pochodzące ze spalania paliw do celów grzewczych. Należy przypuszczać, że jakość powietrza będzie lepsza w porównaniu z terenami zabudowanymi o dużej koncentracji. Na stan powietrza pozytywny wpływ mają okoliczne lasy, które odpowiedzialne są za pochłanianie dwutlenku węgla i produkcję czystego tlenu.

Jakość wód powierzchniowych

Na stan wód wpływają przede wszystkim punktowe źródła zanieczyszczeń, a więc wprowadzanie do wód nieoczyszczonych lub niedostatecznie oczyszczonych ścieków komunalnych i przemysłowych. Istotną przyczyną zanieczyszczeń jest występowanie obszarów nieskanalizowanych, z których do wód w sposób niekontrolowany mogą przedostawać się ścieki komunalne. Źródłem zanieczyszczeń wód powierzchniowych są również miejscowości o nieuporządkowanej gospodarce wodno-ściekowej, gdzie stosunek długości sieci wodociągowej do kanalizacyjnej jest niekorzystny. Ponadto na jakość wód wpływają zanieczyszczenia obszarowe pochodzenia rolniczego, będące wynikiem nieprawidłowo prowadzonej gospodarki na obszarach użytkowanych rolniczo.

Wody powierzchniowe są narażone na zanieczyszczenie różnymi substancjami chemicznymi, a wśród nich chemicznymi środkami ochrony roślin (pestycydami), które

są powszechnie stosowane we współczesnym rolnictwie. Część cieczy roboczej stosowanej podczas oprysków nie trafia na rośliny, lecz opada na glebę. Występują także zjawiska znośzenia cieczy roboczej przez wiatr oraz odparowywania substancji aktywnych, których konsekwencją jest przenoszenie zanieczyszczeń na dalsze obszary. Po dostaniu się do gleby środki ochrony roślin mogą ulegać różnorodnym zjawiskom fizykochemicznym takim, jak adsorpcja, reakcje rozkładu i wiązanie się ze składnikami gleby. Zakres i dynamika tych zjawisk w dużym stopniu zależą od ilości i częstotliwości oprysków, właściwości substancji aktywnych, rodzaju gleby i klimatu. Niemniej skutkiem tych procesów jest wpływ powierzchniowy (np. po opadach deszczu) oraz migracja środków ochrony roślin poprzez profil glebowy, co w rezultacie powoduje zanieczyszczenie cieków i zbiorników wodnych znajdujących się w pobliżu opryskiwanych pól. Problem ten w największym stopniu dotyczy tych obszarów (zlewni), na których czynniki takie, jak intensywna produkcja rolnicza, właściwości gleby, ukształtowanie terenu i kierunki spływu wód powodują gromadzenie się zanieczyszczeń z pól.

Badania jakości wód powierzchniowych prowadzi Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie. Przepływające przez opisywany obszar cieki nie były badane. Źródłem zanieczyszczeń tych wód, z uwagi na istniejące zagospodarowanie, mogą być spływy powierzchniowe z pól uprawnych oraz potencjalne zanieczyszczenia ściekami pochodzenia komunalnego.

Jakość wód podziemnych

Na obszarze województwa małopolskiego badania jakości wód prowadzi Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie. Badania chemizmu wód podziemnych w ramach monitoringu diagnostycznego i operacyjnego prowadzone są również przez Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie. Ocena jakości wód wykonywana jest w oparciu o rozporządzenie Ministra środowiska z dnia 23 lipca 2008 roku w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych.

Dostępne dane obejmują badania jakości wód podziemnych w powiecie bocheńskim, które przeprowadzone zostały w roku 2011. Prowadzono je w punkcie zlokalizowanym na ujęciu wód podziemnych w Siedlcu (poza obszarem opracowania), w jednolitej części wód podziemnych o numerze 139. W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono występowanie wód IV klasy (obowiązuje skala pięciostopniowa: I – jakość bardzo dobra, II- jakość dobra, III – jakość zadowalająca, IV – jakość niezadowalająca, V – jakość zła), co odpowiada słabemu stanowi chemicznemu wód.

Klimat akustyczny

Standardy jakości klimatu akustycznego zależą od funkcji i przeznaczenia terenu, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Tabela 1).

Na badanym obszarze identyfikuje się tereny chronione przed hałasem. Należą do nich tereny zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej. Na terenie gminy nie były prowadzone pomiary hałasu. Obszar znajduje się poza większymi źródłami emisji hałasu. Klimat akustyczny kształtowany jest przez ruch samochodowy odbywający się drogami przecinającymi omawiany teren oraz drogami dojazdowymi do poszczególnych domostw. Nie wielkie natężenie ruchu przekłada się na niski poziom emisji hałasu. Nie identyfikuje się źródeł hałasu przemysłowego i lotniczego.

Tab. 1. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowane przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie energetyczne, wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem.

Rodzaj terenu	Dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB			
	Drogi lub linie kolejowe ¹⁾		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	L_{DWN}	L_N	L_{DWN}	L_N
	przedział czasu odniesienia równy wszystkim			
	dobom w roku	porom nocy	dobom w roku	porom nocy
Strefa ochronna „A” uzdrowiska Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej Tereny zabudowy związanej ze stałym pobytem dzieci i młodzieży Tereny domów opieki społecznej tereny szpitali w miastach	64	59	50	40
Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego Tereny zabudowy zagrodowej Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe Tereny mieszkaniowo-usługowe	68	59	55	45
Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ²⁾	70	65	55	45

¹⁾ Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i kolei linowych.

²⁾ Strefa śródmiejska miast powyżej 100 tys. mieszkańców to teren zwartej zabudowy mieszkaniowej z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych. W przypadku miast, w których występują dzielnice o liczbie mieszkańców pow. 100 tys. mieszkańców, można wyznaczyć w tych dzielnicach strefę śródmiejską, jeżeli charakteryzuje się ona zwartą zabudową mieszkaniową z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych.

Jakość gleb

Wartości dopuszczalne stężeń związków w glebie lub ziemi zawarte są w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 w sprawie standardów jakości gleby oraz standardów jakości ziemi.

Zawartość związków siarki ($S-SO_4$) w glebie (badania prowadzone na głębokości od 0 do 20cm) na obszarze Gminy Nowy Wiśnicz mieści się w granicach naturalnego poziomu siarki w glebach w zależności od typu genetycznego. Poziom zawartości metali ciężkich mieści się na poziomie zawartości naturalnej.

W obrębie obszaru opracowania występują gleby zagrożone erozją intensywną. Są to gleby orne, znajdujące się na stokach o znacznym nachyleniu (10-12%). Procesom erozyjnym sprzyja orka i prowadzenie dróg dojazdowych wzdłuż stoku. Wcięcia i podcięcia drogowe na obszarze gleb lessowych osiągają często długość 5,5-6 km (szczególnie widoczne w okolicy na zachód od Królówki).

Degradacja dotyczy również gleb leśnych. Wprowadzenie gatunków szybko rosnących (sosna, modrzew) na siedliska lasu świeżego wyżynnego, niekiedy w kilku pokoleniach, zubożyło siedlisko i spowodowało degradację gleb poniżej poziomu troficznego, wynikającego z podłoża geologicznego.

2.3. Tendencje przeobrażeń przy braku realizacji projektowanego dokumentu

Powstrzymanie się od realizacji planu miejscowego spowoduje utrzymanie istniejącego stanu środowiska. W chwili obecnej nie podlega ono większym przekształceniom. Obszar w dalszym ciągu będzie użytkowany rolniczo, w dotychczasowym zagospodarowaniu pozostaną również lasy i wody płynące.

Brak planu miejscowego nie spowoduje powstrzymania antropopresji. Zagospodarowanie odbywać się będzie na podstawie obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów wsi Królówka w Gminie Nowy Wiśnicz przyjętego uchwałą nr XXIX/230/02 Rady Miejskiej w Nowym Wiśniczu z 8 marca 2002 r. (Dz. Urz. Woj. Małopolskiego Nr 87, Poz. 1347). W planie tym część terenów wsi przeznacza się pod zabudowę mieszkaniową i usługową. Zabudowa ta w głównej mierze koncentruje się w obrębie istniejących jednostek osadniczych, stanowiąc ich kontynuację i uzupełnienie. Jednocześnie zachowuje się większość terenów rolnych oraz wszystkie powierzchnie leśne, a także przepływające przez teren planu ciek.

3. Analiza ustaleń planu i ocena zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi

W niniejszym rozdziale dokonano analizy rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych zawartych w projekcie planu pod kątem zgodności z uwarunkowaniami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym, zgodności z przepisami ochrony środowiska oraz rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywny wpływ ustaleń planu na środowisko.

W zakresie ochrony środowiska i działań minimalizujących potencjalny negatywny wpływ przyszłego zagospodarowania na środowisko, istotne są ustalenia dotyczące gospodarki wodno-ściekowej, pozyskiwania ciepła do ogrzewania budynków, wyznaczenia dopuszczalnych poziomów dźwięków w środowisku, a także możliwości kształtowania terenów zieleni.

Projekt planu zakłada przeznaczenie części przestrzeni rolniczej na zabudowę mieszkaniową i zagrodową oraz rozwój sieci infrastruktury technicznej i drogowej. Zgodnie z wymogami ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, wyłączenie gruntów z produkcji roślinnej będzie wymagać uzyskania zgody na przeznaczenie gruntów na inne cele. Planowana zabudowa koncentruje się głównie w sąsiedztwie istniejących terenów zabudowanych.

W projekcie planu ustala się przestrzeń przewidzianą na urządzenie powierzchni biologicznie czynnej w obrębie działek budowlanych. Pozostawienie tej powierzchni jest istotne ze względu na potrzeby retencji wód opadowych i roztopowych przez podłoże. Jest to również przestrzeń mogąca zostać zagospodarowana zielenią.

Na terenie wsi stwarza się warunki dla wyposażenia terenów w systemy infrastruktury technicznej.

Pobór wody odbywać się będzie za pośrednictwem istniejącej w gminie sieci wodociągowej. Na omawianym terenie nie planuje się więc budowy nowych ujęć wody.

Wprowadza się obowiązek odprowadzania ścieków do sieci kanalizacyjnej, skąd trafiać będą do gminnej oczyszczalni ścieków. Takie ustalenia są korzystne dla zabezpieczenia wód powierzchniowych i podziemnych przed przenikaniem zanieczyszczonych wód. Do czasu wybudowania kanalizacji, ścieki będą gromadzone w szczelnych zbiornikach bezodpływowych.

Wody opadowe i roztopowe będą gromadzone w obrębie działek budowlanych powierzchniowo, w studniach chłonnych lub trafiać będą do kanalizacji deszczowej. Wody zgromadzone na terenach mieszkaniowych mogą być wykorzystane do celów gospodarczych.

Zastrzega się, że gromadzone wody nie mogą powodować zmian wody w gruncie, a także nie mogą spływać na grunty sąsiednie.

W zakresie sposobu odprowadzania wód opadowych i roztopowych z terenów zabudowanych zastosowanie ma rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego. Zgodnie z art. 19 rozporządzenia, ścieki ujęte w szczelne, otwarte lub zamknięte systemy kanalizacyjne pochodzące z zanieczyszczonej powierzchni m.in. terenów przemysłowych, składowych, baz transportowych, dróg krajowych klasy G oraz parkingów o powierzchni powyżej 0,1 ha, wymagają podczyszczenia przed wprowadzeniem do wód lub do ziemi. Ma to szczególne znaczenie dla zachowania odpowiedniej jakości wód płynących i wód gruntowych.

Ustalenia planu wprowadzają obowiązek pozyskiwania ciepła w oparciu o indywidualne rozwiązania przy zastosowaniu paliw płynnych i gazowych lub paliw stałych o niskim zapotrzebieniu, które będą zapewniać minimalne wskaźniki emisji gazów i pyłów – gaz, lekki olej opałowy, energia elektryczna. Dopuszcza się stosowanie odnawialnych źródeł energii o mocy nie przekraczającej 100kW, z wyłączeniem wiatraków. Takie rozwiązanie jest korzystne i pozwoli na ograniczenie szkodliwej emisji zanieczyszczeń do atmosfery.

Gromadzenie i utylizacja odpadów odbywać się będzie zgodnie z polityką przyjętą przez władze gminy.

W celu ochrony klimatu akustycznego, w planie ustala się maksymalne dopuszczalne poziomy dźwięku na terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, terenach szkół (terenach usług publicznych) oraz na terenach usług sportu i rekreacji. Objęcie tych terenów ochroną powinno pozwolić na zachowanie istniejącego, poprawnego stanu środowiska akustycznego. W zakresie ochrony terenów wrażliwych na hałas przyjmuje się ustalenie, że nowoprojektowane budynki powinny być sytuowane w miejscach najmniej narażonych na działanie hałasu. W przypadku lokalizowania dopuszczonej planem zabudowy w zasięgu oddziaływania akustycznego dróg należy stosować skuteczne zabezpieczenia zgodnie przepisami odrębnymi w tym zakresie. Takimi zabezpieczeniami mogą być np. okna o podwyższonej izolacji akustycznej.

Na terenie wsi Królówka występują zagrożenia związane z osuwiskami i złaziskami, w których zwraca się uwagę na konieczność częściowego zabezpieczenia tych obszarów środkami technicznymi. Zostały one oznaczone na rysunku planu jako osuwiska aktywne, nieaktywne i okresowe. Wprowadzanie zabudowy w obrębie osuwisk jest niewskazane. Większość planowanych pod zabudowę terenów znajduje się poza osuwiskami, jedynie w nielicznych miejscach taka zabudowa jest dopuszczona. Są to w głównej mierze tereny, na których odtwarza się zabudowę, zgodnie z Uchwałą Nr XLI/328/10 Rady Miejskiej w Nowym Wiśniczu z dnia 27 października 2010 r. w sprawie wyznaczenia obszarów, na których nastąpiło zniszczenie lub uszkodzenie obiektów budowlanych w wyniku osunięcia się ziemi w roku 2010. Odbudowa tych obiektów odbywać się będzie na warunkach określonych w ustawie o szczególnych zasadach odbudowy, remontów i rozbiórek obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku działania żywiołu. Konieczne będzie wykonanie dokumentacji geologiczno-inżynierskiej lub geotechnicznej, która określi warunki posadowienia i realizacji obiektów budowlanych, a także sposobu zabezpieczenia terenu przed dalszym osuwaniem.

Na terenie planu utrzymuje się istniejący cmentarz. Wokół cmentarza wprowadza się strefy ochrony sanitarnej zgodnie z rozporządzeniem ministra gospodarki komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym odpowiednie są na cmentarzu. Według przepisów zawartych w rozporządzeniu, w odległości 150 m od granic cmentarza nie wolno lokalizować zabudowy mieszkaniowej, zakładów produkujących artykuły żywnościowe, zakładów przechowujących żywność oraz studni służących do czerpania wody do picia i na potrzeby gospodarcze. W przypadku gdy teren w granicach do 50 m od

cmentarza posiada sieć wodociągową i wszystkie budynki korzystające z wody są do tej sieci podłączone, strefa ochrony sanitarnej wynosi 50 m. Natomiast przy braku sieci wodociągowej szerokość strefy wynosi 150 m.

Południowa część terenu objętego planem znajduje się na obszarze i terenie górniczym „Łąka” utworzonym decyzją MOSZNiL Nr GK/wk/MN/2927/97 z dnia 26 sierpnia 1997 r. Obowiązują tu szczególne ustalenia w zakresie bezpieczeństwa. Dla odwiertów zlikwidowanych poszukiwawczych ustalono strefę z zakazem zabudowy obiektów budowlanych w promieniu 5 metrów. Natomiast dla czynnego odwiertu ustalono się strefę z zakazem zabudowy obiektów budowlanych w promieniu 50 metrów. Dla gazociągu kopalnianego wyznaczona została strefa z zakazem zabudowy obiektów budowlanych w odległości 10 metrów od osi gazociągu. Dla wszystkich stref dopuszcza się budowę, przebudowę, rozbudowę, remont i rozbiórkę obiektów budowlanych oraz innych urządzeń infrastruktury technicznej związanych z eksploatacją gazu ziemnego.

Projekt planu został sporządzony zgodnie z przepisami ochrony środowiska. Z punktu widzenia uwarunkowań ekofizjograficznych nie ma większych przeszkód dla wprowadzania nowej zabudowy i zagospodarowania na przedmiotowym terenie. W przypadku lokalizowania zabudowy na osuwiskach konieczne będzie zastosowanie dodatkowych rozwiązań inżynierskich zabezpieczających podłoże. Poza obszarami występowania osuwisk i dolinami cieków podłoże geologiczne sprzyja posadawianiu budynków. Środowisko cechuje się poprawnym stanem, jest odporne na degradację i zachowuje zdolność do regeneracji. Niekorzystne z punktu widzenia środowiska jest zniszczenie części pokrywy glebowej oraz ograniczenie terenów biologicznie czynnych, które stanowią miejsce wzrostu roślin i bytowania zwierząt. Natomiast utrzymanie funkcji rolniczej na przeważającej części obszaru planu zgodne jest z istniejącymi uwarunkowaniami.

Projekt planu zgodny jest z polityką przestrzenną nakreśloną w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Nowy Wiśnicz”. Rodzaj oraz ilość zagrożeń dla środowiska, mogących wystąpić po uchwaleniu opisywanego dokumentu, jest trudna do oszacowania. Oddziaływanie planowanych inwestycji na środowisko uzależnione będzie od stopnia realizacji postanowień planu oraz charakteru wybranych przeznaczeń na poszczególnych terenach.

4. Przewidywany wpływ realizacji ustaleń projektu MPZP na środowisko

4.1. Przyjęte założenia

Realizacja ustaleń zawartych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego spowoduje zróżnicowane zmiany w środowisku. Ich charakter, intensywność oraz zasięg uzależniony będzie od faktycznego sposobu zagospodarowania terenu oraz stopnia realizacji zapisów zawartych w projekcie planu miejscowego.

Ocenę następstw realizacji ustaleń planu dokonano z podziałem ze względu na wpływ na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego i antropogenicznego (w tym na zdrowie ludzi) znajdującego się w obrębie granic omawianego obszaru, uwzględniając wzajemnych zależności między nimi. Wpływ na środowisko skutków realizacji planu różnicuje się w zależności od:

- bezpośrednio oddziaływania – bezpośrednio, pośrednie, wtórne, skumulowane;
- okresu trwania oddziaływania – długoterminowe, średnioterminowe, krótkoterminowe;
- częstotliwości oddziaływania – stałe, chwilowe;
- charakteru zmian – pozytywne, negatywne, bez znaczenia;

- zasięgu oddziaływania – miejscowe, lokalne, ponadlokalne, regionalne, ponadregionalne;
- trwałości przekształceń – nieodwracalne, częściowo odwracalne, odwracalne, możliwe do rewaloryzacji;
- intensywności przekształceń - nieistotne, nieznaczne, zauważalne, duże, zupełne.

Oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska zgodnie z przyjętymi założeniami przedstawiono również w formie tabelarycznej. Na rysunku prognozy poszczególne tereny pogrupowano według stopnia wpływu na środowisko.

4.2. Analiza wpływu ustaleń planu na środowisko

W niniejszym rozdziale dokonano analizy wpływu realizacji planu miejscowego na zasoby naturalne rozumiane jako poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego i kulturowego. Według definicji zamieszczonej w Encyklopedii PWN (encyklopedia.pwn.pl), zasoby naturalne to „twory organiczne (rośliny, zwierzęta, ekosystemy) i nieorganiczne (atmosfera, wody, minerały) wykorzystywane przez człowieka w procesie produkcji i konsumpcji”.

Oddziaływanie na świat przyrody i bioróżnorodność

Planowane zmiany użytkowania terenów polegać będą na przekształceniu części przestrzeni rolniczej w zurbanizowaną. W przestrzeni obszaru planu pojawią się obszary zabudowane, a wraz z nimi tereny zieleni urządzonej. Wyposażenie terenów zurbanizowanych w powierzchnie zielone umożliwiające zapisy uchwały mówiące o obowiązku pozostawienia minimalnych powierzchni biologicznie czynnej w obrębie działek budowlanych. Zielen ta jednak prawdopodobnie charakteryzować się będzie niewielkimi wartościami przyrodniczymi i będzie pełnić jedynie funkcje ozdobne.

Na terenie planu zachowuje się większość terenów rolnych oraz wszystkie powierzchnie leśne. Dodatkowo wprowadza się zalesienia, które stanowią uzupełnienie istniejących lasów. Planowane zalesienia wzmocnią rangę przyrodniczą obszaru i podniosą poziom zróżnicowania biologicznego.

Utrzymuje się obszary istotne dla zachowania bioróżnorodności, a więc lasy, doliny cieków oraz zdecydowaną większość terenów użytków zielonych, które oznaczono na rysunku planu jako „tereny zielone – ważne ekologicznie”.

Utrzymane zostają połączenia ekologiczne funkcjonujące jako tereny leśne oraz przebiegające dolinami cieków korytarze ekologiczne. W projekcie planu miejscowego zapewnia się zachowanie i ochronę cieków, a co za tym idzie korytarzy ekologicznych ciągnących się wzdłuż dolin. Zaznacza się, że rola Polanki jako korytarza ekologicznego jest częściowo upośledzona za sprawą wprowadzonej w przeszłości zabudowy w obrębie jej doliny, a także przeprowadzenia cieku pod korytarzami dróg. W projekcie niniejszego planu na niewielkim odcinku sytuuje się zabudowę w bliskim sąsiedztwie koryta (teren oznaczony symbolem 12MN), co należy uznać za niekorzystne.

Planowana zabudowa w postaci zwartych kompleksów mieszkaniowych może ograniczać możliwość swobodnego przemieszczania się zwierząt przez tereny rolne. Bariery w postaci obiektów kubaturowych, ogrodzenia działek (ploty) oraz ulica ograniczają możliwość przemieszczania się zwierząt nie latających, np. ssaków, płazów i gadów. W planie przyjęto korzystne rozwiązania mające na celu ułatwić migracje zwierzętom. Wprowadza się zakaz budowy ogrodzeń pełnych i na podmurówce, które stanowią przeszkodę dla przemieszczających się zwierząt lądowych. W celu umożliwienia migracji zwierząt przez tereny rolne w ciągach planowanej zabudowy pozostawiono pasy terenów wolne od zabudowy, które użytkowane będą rolniczo. Ma to szczególne znaczenie w rejonie przysiółków Nowa Wieś i Nowy

Świat, gdzie istotne jest utrzymanie połączeń ekologicznych pomiędzy sąsiadującymi ze sobą terenami leśnymi, które oddziela droga i częściowo istniejąca zabudowa wymienionych sołectw. Pasy wolne od zabudowy pozostawia się również w zachodniej oraz południowej części gminy, m.in. w rejonie Królówki gdzie korytarze migracyjne wzmocnione są planowymi zalesieniami. Wciąż funkcjonował będzie korytarz ciągnący się doliną rz. Polanka. Zaznacza się, że omawiany teren znajduje się poza zasięgiem występowania korytarzy ekologicznych o znaczeniu regionalnym i krajowym, co wskazuje na to, że Królówka nie stanowi terenu o szczególnym znaczeniu dla migracji zwierząt. Dogodne tereny dla migracji ciągną się kompleksami leśnymi graniczącymi z omawianym obszarem od zachodu.

Za korzystne dla środowiska należy uznać wprowadzenie stref ekotonowych od granicy lasów. Strefy przejściowe między różnymi środowiskami charakteryzują się szczególnym bogactwem przyrodniczym. Oprócz gatunków związanych z sąsiadującymi środowiskami mogą tu występować gatunki żyjące wyłącznie w warunkach panujących w takiej strefie styku, dlatego ekoton jest bogatszy w gatunki niż sąsiadujące z nim środowiska. W planie odsunięto linię zabudowy na odległość co najmniej 20 m. Dotyczy to terenów planowanej zabudowy. W niektórych miejscach odległości są bliższe, co jednak wynika z ustaleń obowiązującego planu miejscowego i toczących się postępowań w sprawie wydawania pozwoleń na budowę.

Ocena oddziaływania ustaleń planu na formy ochrony przyrody została przedstawiona w rozdziale 4.3.

Oddziaływanie na gleby i powierzchnię ziemi

Realizacja postanowień planu spowoduje przekształcenie morfologii terenu na potrzeby wykopania fundamentów budynków. Pokrywa glebowa w miejscach sytuowania zabudowy oraz wykonania dróg zostanie zdjęta. W obrębie terenów przeznaczonych pod zabudowę planuje się obiekty o maksymalnej wysokości 12 m. Niewielkie budynki nie będą wymagały wykonania głębokich wykopów, dzięki czemu przekształcenia rzeźby terenu nie będą duże. Charakter ukształtowania terenu zostanie zachowany.

Zwiększenie areалу terenów zabudowanych i utwardzonych w pewnym stopniu obniży zdolności retencyjne podłoża. Ze względu na zachowanie zdolności chłonnej terenów, w planie miejscowym wprowadzono obowiązek zachowania części terenów w postaci powierzchni biologicznie czynnej.

Ustala się, że sposobem zabezpieczenia osuwisk będzie wprowadzanie zadrzewień, co powinno zapobiec pogłębianiu się zjawisk związanych z osuwaniem się mas ziemnych.

Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne

Na terenie planu przewiduje się wzniesienie budynków, które ogrzewane będą za pomocą indywidualnych systemów grzewczych. Jest to równoznaczne z pojawieniem się nowych emitorów zanieczyszczeń atmosferycznych. W trosce o jakość atmosfery, ustalenia planu miejscowego zakładają pozyskiwanie ciepła ze źródeł o niskim stopniu emisji. Przy zastosowaniu zawartych w projekcie uchwały planu zaleceń, uznaje się, że oddziaływanie nowych emitorów zanieczyszczeń nie powinno wpłynąć ujemnie na jakość powietrza atmosferycznego na omawianym obszarze i terenach przyległych.

Oddziaływanie na klimat lokalny

Przysze zagospodarowanie terenu nie powinno wpłynąć w sposób istotny na klimat lokalny.

Oddziaływanie na klimat akustyczny

Klimat akustyczny na terenie planu w dalszym ciągu kształtowany będzie przez ruch samochodowy odbywający się istniejącymi drogami. Przyszłe zagospodarowanie będzie generować większy niż dotychczas ruch, jednak jego natężenie nie powinno być wysokie. W planie wprowadzono ochronę klimatu akustycznego na terenach zabudowanych i rekreacyjnych, co jest zapisem korzystnym.

Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Na obszarze objętym planowanym zainwestowaniem przyjęto korzystne rozwiązania mające na celu ochronę stanu środowiska gruntowo-wodnego. Szczególne znaczenie w tym względzie mają zapisy wprowadzające obowiązek odprowadzania ścieków systemem kanalizacji, skąd trafiać będą do oczyszczalni ścieków. Ścieki pochodzące z terenu planu nie powinny zatem stanowić zagrożenia dla jakości wód podziemnych.

Oddziaływanie na krajobraz, zabytki i dobra materialne

Realizacja ustaleń planu oznaczać będzie zmiany w krajobrazie. Istniejąca przestrzeń części terenów rolnych ulegnie przekształceniu w krajobraz ekstensywnej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej. Tereny te nawiązywać będą do istniejącej zabudowy na terenie wsi. W zakresie kształtowania krajobrazu oraz zachowaniu ładu przestrzennego istotne znaczenie mają ustalenia dotyczące ukształtowania zabudowy, sposobu rozmieszczenia obiektów w przestrzeni, a także wysokości budynków i obiektów budowlanych.

W celu ochrony wartościowych elementów środowiska kulturowego wprowadza się ochronę konserwatorską wyznaczonych na rysunku planu stanowisk archeologicznych.

Oddziaływanie na ludzi

Przewiduje się, że warunki zamieszkiwania po zrealizowaniu postanowień zmiany planu nie ulegną pogorszeniu. Emisje hałasu powodowanego przejazdami samochodów oraz emisje zanieczyszczeń do atmosfery nie powinny być na tyle duże, żeby negatywnie wpłynąć na jakość zdrowia mieszkańców. W planie przyjęto korzystne rozwiązania z zakresu ochrony środowiska terenów mieszkaniowych.

Opis oddziaływań o charakterze skumulowanym

Potencjalne oddziaływania skumulowane obejmują emisję hałasu oraz emisje zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do atmosfery. Hałas powodowany będzie transportem samochodowym na drogach obsługujących ruch w kierunku obszarów zainwestowanych oraz wewnątrz omawianego terytorium. Emisje zanieczyszczeń do atmosfery uwalnianych z grzewczych oraz transportu samochodowego nie powinny spowodować znaczącego zwiększenia stężenia szkodliwych substancji w powietrzu. Niemniej jednak wzrost ilości terenów zabudowanych na terenie gminy w przyszłości może powodować efekt kumulacji niekorzystnych presji na środowisko np. nadmierną emisję szkodliwych substancji do atmosfery. Będą to oddziaływania o charakterze stałym.

4.3. Analiza wpływu na formy ochrony przyrody

Wiśnicko – Lipnicki Park Krajobrazowy

Omawiany teren w całości znajduje się w granicach Parku. Zasady dotyczące sposobu zagospodarowania terenów położonych w obrębie Parku, wraz z listą zakazów i nakazów, formułuje rozporządzenie Wojewody nr 9/05 z dnia 23 maja 2005 r. w sprawie ochrony Wiśnicko-Lipnickiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z dnia 9 czerwca 2005 r. nr 309 poz. 2241). Zgodnie z ww. rozporządzeniem, celem ochrony Parku jest ochrona wartości przyrodniczych, zachowanie różnych ekosystemów, bogactwa przyrody żywej, a w szczególności chronionych i rzadkich roślin, grzybów i zwierząt, zachowanie cennych geologicznych oraz geomorfologicznych, a w szczególności obszarów źródliskowych oraz dolin potoków, zachowanie korytarzy ekologicznych. Ponadto celem jest ochrona wartości kulturowych i historycznych: zachowanie zabytkowych układów urbanistycznych oraz tradycyjnego krajobrazu wiejskiego, wspieranie działań zmierzających do zachowania zabytków architektury, wspieranie działań mających na celu zachowanie zwyczajów ludowych oraz rozwój rękodzielnictwa, ochrona walorów krajobrazowych - zachowanie punktów i ciągów widokowych. Park ma powierzchnię 14 311 ha i położony jest na terenie gmin Nowy Wiśnicz i Lipnica Murowana w województwie małopolskim. Obecnie opracowywany jest plan ochrony Parku.

Na terenie Parku wprowadza się następujące zakazy:

- realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony Środowiska;
- umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej;
- likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- pozyskiwania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów;
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym, przeciwsuwiskowym lub budów, odbudów, utrzymaniem, remontem lub napraw urządzeń wodnych;
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej;
- likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;
- wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych;
- prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkową ;
- utrzymywania otwartych rowów ściekowych i zbiorników ściekowych;
- organizowania rajdów motorowych i samochodowych, z wyłączeniem dróg publicznych.

Wprowadzane na terenie wsi Królówka zmiany przestrzenne polegają na powiększeniu terenów zabudowy mieszkaniowej, usługowej i zagrodowej oraz zalesieniu części gruntów. Utrzymuje się rolniczy charakter wsi. Przewiduje się tworzenie wolnostojących budynków o

niewielkiej kubaturze, osiagajacych maksymalnie 12 m. Takie obiekty nie beda wymagać gębokiego posadawiania fundamentów. Przekształcenia morfologii terenu nie powinny zatem znacząco ingerować w zmiany ukształtowania terenu. Budynki swym charakterze zbliżone będą do istniejącej zabudowy. Parametry obiektów oraz sposób urządzenia poszczególnych działek uszczegóławiane będą na etapie sporządzania projektów budowlanych, a następnie wydawania stosownych dokumentów umożliwiajacych realizację inwestycji. W przypadku stwierdzenia możliwości wystąpienia trwałych zmian w rzeźbie terenu, stosowny organ administracji powinien odmówić wydania pozwolenia na budowę.

Utrzymaniu wysokich walorów środowiska przyrodniczego Parku sprzyja zachowanie istniejących terenów leśnych oraz planowe zalesienia. Zagospodarowanie terenów położonych w ich sąsiedztwie nie powinno mieć istotnego wpływu na stan sanitarny lasów oraz zagrażać ich integralności. Zachowuje się przebieg cieków stanowiących naturalne szlaki migracyjne. W dotychczasowym użytkowaniu pozostawia się większość użytków zielonych, które obok lasów stanowią najczęstsze miejsca występowania chronionych gatunków.

Pewne wątpliwości budzi przeznaczenie dużej powierzchni terenów położonych wzdłuż ciągów komunikacyjnych na zabudowę. Stworzenie wsi typu ulicówka spowoduje zamknięcia części panoram widokowych krajobrazu rolniczego, którego ochrona stanowi jeden z celów powołania Parku. W ciągach planowanej zabudowy pozostawia się jednak odcinki terenów niezabudowanych, które nadal będą użytkowane rolniczo, dzięki czemu cenne otwarcia widokowe w dalszym ciągu będą dostępne.

Planowana zabudowa w postaci zwartych kompleksów mieszkaniowych może ograniczać możliwość swobodnego przemieszczania się gatunków. W projekcie planu przyjęto jednak korzystne rozwiązania mające na celu ułatwić migracje zwierzętom. Wprowadza się zakaz budowy ogrodzeń pełnych i na podmurówce, które stanowią przeszkodę dla przemieszczających się zwierząt lądowych. Zachowuje się i obejmuje ochroną strefy ekotonowe wzdłuż lasów.

W celu umożliwienia migracji zwierząt przez tereny rolne w ciągach planowanej zabudowy pozostawiono pasy terenów wolne od zabudowy, które użytkowane będą rolniczo. Ma to szczególne znaczenie w rejonie przysiółków Nowa Wieś i Nowy Świat, gdzie istotne jest utrzymanie połączeń ekologicznych pomiędzy sąsiadującymi ze sobą terenami leśnymi, które oddziela droga i częściowo istniejąca zabudowa wymienionych sołectw. Pasy wolne od zabudowy pozostawia się również w zachodniej oraz południowej części gminy, m.in. w rejonie centralnej części Królówki gdzie korytarze migracyjne wzmocnione są planowymi zalesieniami. Wciąż funkcjonował będzie korytarz ciągnący się doliną rz. Polanka.

Zgodnie z ww. rozporządzeniem na terenie Parku nie dopuszcza się realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Odstępstwa od ustanowionej reguły dotyczą przedsięwzięć, dla których sporządzenie raportu nie jest obowiązkowe i przeprowadzona procedura oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak niekorzystnego wpływu na stan przyrody Parku, o czym decyduje organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia.

Projekt planu nie stoi w sprzeczności z pozostałymi zakazami wymienionymi w ww. rozporządzeniu. Na opisywanym terenie nie przewiduje się dokonywania zmian stosunków wodnych. Nie dopuszcza się również gromadzenia ścieków w otwartych rowach ściekowych i zbiornikach. Nie dopuszcza się również działalności rolniczej opartej na chowie i hodowli zwierząt metodą bezściółkową. Dla utrzymania walorów przyrodniczych i krajobrazowych Parku, istotny będzie również zakaz likwidowania zadrzewień przydrożnych, chyba, że wynikają one z potrzeb zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego. Oprócz tego na terenie PK obowiązuje ochrona zadrzewień śródpolnych i nawodnych, co należy mieć na uwadze przy wprowadzaniu nowej zabudowy.

Uznaje się, że ustalenia zawarte w projekcie planu miejscowego, zgodne są z większością celów utworzenia Wiśnicko-Lipnickiego Parku krajobrazowego i nie stoją w sprzeczności z obowiązującymi na jego terenie zakazami. Dla ochrony przyrody i krajobrazu Parku istotne będzie podjęcie zaproponowanych działań minimalizujących niekorzystne oddziaływanie.

Siedliska przyrodnicze

W Tabeli nr 2 przedstawiono rozmieszczenie siedlisk przyrodniczych na terenie MPZP, a także możliwe konflikty wynikające z planowanego zagospodarowania. Uznaje się, że większość siedlisk nie będzie podlegać negatywnym oddziaływaniom. Znajdują się one na terenach rolnych, leśnych i wód powierzchniowych, gdzie obowiązuje zakaz zabudowy. Tereny te zabezpieczone są przed zmianą użytkowania i pozostają w dotychczasowym zagospodarowaniu. Zachowanie siedlisk będzie zależeć w głównej mierze od gospodarki rolnej i leśnej. Konieczne będzie zabezpieczenie łąk przed zmianą użytkowania i utrzymanie ich w dobrej kulturze rolnej. Gospodarka leśna prowadzona jest na podstawie planów urządzania lasu, które opracowywane są niezależnie od ustaleń planu miejscowego.

Stwierdza się, że część płatów siedlisk przyrodniczych może zostać zniszczenia na skutek zmiany zagospodarowania. Szacowaną powierzchnię siedlisk pokrywających się z planowanym zagospodarowaniem przedstawia Tabela 2.

Największe zagrożenie dotyczy łąk rajgrasowych, których część ulegnie zabudowaniu w wyniku utworzenia terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej. Łączna powierzchnia występujących na terenie planu wynosi łąk ok. 17,34 ha. Maksymalna powierzchnia mogąca ulec zniszczeniu wynosi ok. 7,28 ha. Szczególnie niekorzystne będzie zniszczenie dobrze zachowanych i prawidłowo wykształconych siedlisk. Brak jest niestety informacji na temat stopnia zachowania tych siedlisk. Zwraca się uwagę, że jest to bardzo szeroko rozpowszechnione siedlisko na terenie całego Parku. Wykształcone jest w postaci ponad stu izolowanych płatów o zróżnicowanej, zazwyczaj niewielkiej powierzchni. Uznaje się, że zajęcie części siedlisk w wyniku wprowadzenia zabudowy nie spowoduje znaczącego uszczerbienia zasobów tego siedliska w obrębie Parku. Warto odnotować, że łąki rajgrasowe są siedliskami wykształconymi antropogenicznie, dlatego też możliwe jest ich odtworzenie na terenach rolnych. Z tego względu proponuje się odtworzenie tych siedlisk w ramach rekompensaty za powierzchnię utraconą w wyniku planowanego zagospodarowania.

Zniszczeniu mogą ulec siedliska łąkowe i leśne położone w korytarzach drogowych, na poboczach istniejących dróg. Zmniejszenie powierzchni siedlisk może nastąpić w wyniku remontów dróg, a także konieczności dostosowania ulic do wymaganych parametrów technicznych wynikających z ustalonych klas dróg. Może to oznaczać zmianę użytkowania łąk lub wycinkę części drzewostanu w wyniku poszerzenia jezdni, budowy chodników, ścieżek rowerowych itp. W rozporządzeniu Wojewody Małopolskiego w sprawie ochrony Wiśnicko-Lipnickiego Parku Krajobrazowego dopuszcza się likwidację zadrzewień przydrożnych, która wynika z potrzeby zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Niewielkie płaty siedlisk lasów łągowych znajdują się na terenach 4U (tereny usług) – 0,01 ha oraz 70MN (teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej) – 0,2 ha. Tereny te są częściowo zabudowane. Zaznacza się, że zadrzewienia znajdują się na skraju wymienionych terenów i bezpośrednio nie kolidują z planowaną zabudową. Na terenie mieszkaniowym położone są poza nieprzekraczalną linią zabudowy. Zadrzewienia podlegają ochronie na podstawie zakazów ustalonych na terenie Parku Krajobrazowego, tak więc wydanie decyzji zezwalającej na wycinkę drzew nie będzie możliwe. Uznaje się zatem, że zagrożenie dla siedlisk lasów łągowych w opisywanym przypadku nie występuje.

Tab. 2. Oddziaływanie na siedliska przyrodnicze w granicach planu i w jego najbliższym sąsiedztwie.

Typ siedliska	Lokalizacja na terenie MPZP	Przybliżona powierzchnia siedliska [ha]	Konfliktu z planowanym zagospodarowaniem	Maksymalna powierzchnia siedliska pokrywającego się z zagospodarowaniem [ha]
	15R, 58R, 1KD-Z (istniejąca droga)	0,34	1KD-Z	0,017
	33R, 34R, 27MN, 28MN, 3KD-L (droga istniejąca), 13KDW (droga istniejąca)	3,29	27MN, 28MN	1,02
			3KD-L, 13KDW	0,023
	3Z, 26MN, 27MN, 3KD-L (droga istniejąca)	0,34	26MN, 27MN	0,25
			3KD-L	0,03
	59MN, 83R, 26ZL, 5KD-L (istniejąca droga)	0,6	59MN	0,52
			5KD-L	0,01
	72R	0,38 i 0,55	-	-
	55MN (istniejące gospodarstwo), 1KD-G (istniejąca droga)	0,49	55MN (powiększenie istniejącego gospodarstwa)	0,36
			1KD-G	0,1
	132R, 133R, 134R, 136R, 84MN, 88MN, 16RM, 30KDW (istniejąca droga), 6KD-L (istniejąca droga)	4,5	84MN, 88MN, 16RM	2,7
			30KDW, 30KD-L	0,04
	118R, 155R, 47ZL, 4KD-D (istniejąca droga), 8KD-L (istniejąca droga)	1,1	4KD-D, 8KD-L	0,04
	154R, 157R, 5KD-D (istniejąca droga), 35KDW (istniejąca droga), 101MN, 102MN, 82ZL, 224R, 225R	4,9	101MN, 102MN, 224R, 225R (tereny rolne z dopuszczeniem zabudowy zagrodowej)	1,5
5KD-D			0,14	
125R, 98MN, 2KD-G (istniejąca droga)	0,6	98MN	0,36	
		2KD-G	0,05	
91E0* lasy łąkowe	31ZL, 111R, 4U, 2KD-Z (istniejąca droga),	0,82	4U	0,01
			2KD-Z**	0,07
	32ZL, 111R, 70MN	0,75	70MN	0,2
	81ZL, 82ZL, 1WS	0,21	-	-

91E0-1* nadrzeczny łęg wierz- bowy	51R, 54R, 1WS, 1KD- Z (istniejąca droga)	0,11	1KD-Z**	0,01
91E0-3* niżowy łęg jesionowo- olszowy	40R, 41R, 46R, 1WS, 14ZL, 1KD-Z (istnieją- ca droga)	0,26	1KD-Z**	0,04
	43R, 44R, 46R, 1WS, 1KD-Z (istniejąca dro- ga)	0,45	1KD-Z**	0,03
	51R, 52R, 53R, 54R, 1WS, 1KD-Z (istnieją- ca droga)	0,43	1KD-Z**	0,02
9110-1 kwa- śna buczyna niżowa	37ZL	0,1	-	-
9170-2 grąd subkonty- nentalny	79ZL, 80ZL, 81ZL, 82ZL, 1WS, 156R, 157R, 4KD-D (istnieją- ca droga)	5,38	4KD-D**	0,04
	37ZL, 81R, 82R	3,9	-	-
91D0-4 podmokła i torfowisko- wa świer- czyna górską	37ZL	1,1	-	-
91P0 wyżynny jodłowy bór mieszany	61ZL, 99R, 101R	3,4	-	-
	37ZL	0,06	-	-
	82ZL	2,25	-	-

**możliwe w przypadku zniszczenia zadrzewień przydrożnych wynikających z potrzeby zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego

Zwierzęta

Występujące na terenie planu oraz w jego najbliższym sąsiedztwie stanowiska zwierząt przedstawiono w Tabeli 3. Uszczegółowienie zasad ochrony gatunkowej zwierząt, wraz z listą chronionych gatunków, zawiera Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt. Ponadto, na terenie Wiśnicko-Lipnickiego Parku Krajobrazowego wprowadza się zakaz umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry.

Tab. 3. Oddziaływanie na zwierzęta występujące w granicach planu i w jego najbliższym sąsiedztwie.

Gatunek/Rodzina	Lokalizacja	Konfliktu z planowanym zagospodarowaniem
Ssaki		
Bóbr europejski (10 stanowisk)	1WS 1WS, 24R, 25R 3WS, 102R, 4KD-Z (2 stanowiska) 3WS, 104R 3WS, 105R 2WS, 88R, 95R ciek wpadający do rz. Polanka, poza obszarem planu (3 stanowiska)	4KD-Z możliwe pogorszenie jakości siedliska przy poszerzeniu drogi
Borowiec wielki (1 stanowisko)	Tereny rolne przy lesie ZL (poza obszarem panu)	-
Ptaki		
Pliszka górska (3 stanowiska)	14ZL tereny leśne na zachód od obszaru MPZP (2 stanowiska)	-
Dzięcioł duży (2 stanowiska)	14ZL tereny leśne przy północnej granicy MPZP (poza obszarem planu)	-
Dzięcioł zielonosiwy (3 stanowiska)	14ZL tereny leśne przy północnej granicy MPZP (poza obszarem planu) tereny leśne na zachód od obszaru MPZP	-
Dzięcioł czarny (5 stanowisk)	56ZL (2 stanowiska) tereny leśne na zachód od obszaru MPZP (3 stanowiska)	-
Słonka	14ZL	-
Jarzabek (3 stanowiska)	14ZL 56ZL (2 stanowiska)	-
Trzmiełojad (3 stanowiska)	14ZL 56ZL tereny leśne na zachód od obszaru MPZP	-
Myszołów zwyczajny (3 stanowiska)	157R tereny leśne na zachód od obszaru MPZP (2 stanowiska)	-
Jastrząb (2 stanowiska)	56ZL tereny leśne na zachód od obszaru MPZP	-
Zniczek (4 stanowiska)	56ZL (3 stanowiska) 57ZL	-
Muchołówka mała (2 stanowiska)	56ZL tereny leśne na zachód od obszaru MPZP	-
Paszkot (3 stanowiska)	56ZL tereny leśne na zachód od obszaru MPZP (2 stanowiska)	-

Płaskonos	Staw przy północnej granicy MPZP (poza obszarem planu)	-
Perkozek		
Rybitwa rzeczna		
Kormoran zwyczajny		
Kkokoszka zwyczajna		
Rudzik	Tereny rolne i leśne przy północnej gra- nicy MPZP (poza obszarem planu)	-
Myszołów zwyczajny		
Czapla siwa		
Wilga zwyczajna		
Kapturka		
Samotnik		
Raniuszek	Tereny leśne na zachód od obszaru MPZP	-
Dudek zwyczajny (4 stanowiska)		
Puszczyc uralski		
Siniak (2 stanowiska)		
Muchołówka białoszyja (2 stanowiska)		
Dzięcioł średni		
Czczotka zwyczajna		
Gady		
Zaskroniec zwyczajny (4 stanowiska)	87R 88R Tereny rolne i leśne na północ od obszaru planu (2 stanowiska)	-
Jaszczurka żyworodna (2 stanowiska)	95R Tereny rolne na wschód od obszaru planu	-
Jaszczurka zwinka	Tereny rolne i leśne na północ od obszaru	-
Płazy		
Kumak górski	14ZL	-
Żaba trawna (2 stanowiska)	14ZL 99R	-
Żaba zielona	Tereny rolne na północ od MPZP	-
Salamandra plamista (4 stanowiska)	14ZL 37ZL 56ZL Tereny leśne na wschód od MPZP	-
Ryby*		
Pstrąg potokowy	3WS	-
Ukleja		
Bezkręgowce*		
Meszkowate, jętkowate, wodosójkowate, murzy- łkowate (10 stanowisk)	1WS 1ZL 1R Tereny rolne i leśne przy północnej gra- nicy MPZP	-

Rusałka admirał	Droga przy wschodniej granicy MPZP	-
Rusałka pawik	3KD-Z (zadrzewienia na poboczu istniejącej drogi)	3KD-Z
mrówkowate	28ZL (mrowisko)	-

*nie podlega ochronie (za wyjątkiem mrówkowatych – możliwe jest występowanie chronionych gatunków mrówek)

Nie identyfikuje się istotnych konfliktów planowanego zagospodarowania z miejscami występowania zwierząt. Stanowiska zwierząt znajdują się na terenach rolnych, leśnych i wód powierzchniowych, które nie są narażone na nadmierną antropopresję i obowiązuje na nich zakaz zabudowy. Tereny te pozostają w dotychczasowym użytkowaniu. Nie wystąpi zatem bezpośrednie zagrożenie dla zwierząt. Zachowanie siedlisk istotnych dla występowania zwierząt zależeć będzie od kultury rolnej oraz sposobu prowadzenia gospodarki leśnej.

W wyniku wprowadzenia zabudowy może ulec pogorszeniu warunki bytowania ptaków krajobrazu rolnego. Zabudowa części terenów rolnych zmniejszy przestrzeń mogącą być potencjalnie wykorzystywaną przez gatunki żerujące na tych terenach. Wobec dużej powierzchni terenów rolnych zachowanych na obszarze planu, a także występujących w jego sąsiedztwie uznaje się, że populacje ptaków nie są bezpośrednio zagrożone.

W dwóch miejscach na poboczu drogi zbiorczej oznaczonej symbolem 4KD-Z, w sąsiedztwie cieków, stwierdzono występowanie bobra europejskiego. W przypadku przebudowy drogi (remontu, poszerzenia jezdni, budowy chodnika itp.) może nastąpić ingerencja w brzeg rzeki, a tym samym pogorszenie warunków występowania bobra. Uznaje się jednak, że nie będzie to miało wpływu na stan populacji tego gatunku, nie nastąpi także bezpośrednie zagrożenie dla zwierząt. Dogodne siedliska dla bobra występują na całej długości przepływających przez teren planu cieków. Podkreśla się, że w planie miejscowym ustala się ochronę i obowiązek zachowania ciągłości cieków, tak więc nie powinno nastąpić pogorszenie jakości cieków i ich przydatności dla zwierząt.

Podobny konflikt identyfikuje się w odniesieniu do zadrzewień przydrożnych (teren 3KD-Z) będących miejscem występowania motyla rusałki pawika. W celu zapobiegnięcia bezpośredniego zniszczenia okazów, konieczne będzie przystąpienie do ewentualnych inwestycji w sezonie pozalęgowym (zimą), kiedy motyl nie występuje w zadrzewieniach.

Rośliny i grzyby

W Tabeli nr 4 przedstawiono rozmieszczenie stanowisk chronionych roślin naczyniowych, mszaków i porostów. Zidentyfikowano również miejsca kolizji z planowanym zagospodarowaniem. Uszczegółowienie zasad ochrony gatunkowej roślin wraz z listą chronionych gatunków, zawiera Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin, natomiast ochronę gatunkową grzybów wprowadza Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów.

Tab. 4. Oddziaływanie na rośliny i porosty występujące w granicach planu i w jego najbliższym sąsiedztwie.

Gatunek	Lokalizacja	Konfliktu z planowanym zagospodarowaniem
Rośliny naczyniowe		
barwinek pospolity	37ZL	-
bluszcz pospolity (3 stanowiska)	13ZL 61ZL 82ZL	-
bobrek trójlistkowy	14ZL	-
centuria pospolita (3 stanowiska)	50ZL 59R 61ZL	-
dziewięciśli bezłodygowy	11R	-
gnieźnik leśny (2 stanowiska)	14ZL	-
gorczyuszka orzęsiona (2 stanowiska)	83R 118R	-
gorczyuszka pospolita	31R	-
kalina koralowa (3 stanowiska)	46R 83R 93R	-
kopytnik pospolity (13 stanowisk)	1WS, 3WS (3 stanowiska) 14ZL, 28ZL, 56ZL, 61ZL, 63ZL, 82ZL 118R, 137R 8KD-L	8KD-L
kruszczyk szerokolistny	14ZL	-
kruszyna pospolita (5 stanowisk)	14ZL, 63ZL, 83R, 93R, 157R	-
kukułka szerokolistna (6 stanowisk)	37ZL 88R, 107R, 128R 22MN/U, 47MN	22MN/U 47MN
paprotka zwyczajna	14ZL	-
parzydło leśne (2 stanowiska)	14ZL 82ZL	-
perłówka jednokwiatowa*	37ZL	-
pierwiosnka lekarska	33R	-
pierwiosnka wyniosła (16 stanowisk)	1WS (3 stanowiska) 33R, 83R, 118R, 131R 37ZL, 50ZL, 61ZL, 82ZL 2KD-Z, 4KD-Z, 8KD-L tereny rolne przy północnej granicy MPZP (2 stanowiska)	2KD-Z 4KD-Z 8KD-L
podrzeń żebrowiec (5 stanowisk)	14ZL (3 stanowiska) 82ZL (2 stanowiska)	-
przywrotnik prawie nagi*	156R	-
stokłosa żytnia*	3R	-
skrzyp olbrzymi (12 stanowisk)	14ZL, 26ZL, 37ZL (2 stanowiska), 50ZL, 57ZL, 61ZL, 82ZL 83R, 88R 4KD-Z las przy południowej granicy MPZP	4KD-Z

szałwia lepka* (3 stanowiska)	28ZL, 82ZL 46R	-
turzyca zwisła (2 stanowiska)	82ZL 83R	-
wawrzynek wilczetyko (6 stanowisk)	14ZL (3 stanowiska), 37ZL (2 stanowiska), 57ZL	-
widłak goździsty	22ZL	-
wilżyna bezbronna (2 stanowiska)	156R 59MN	59MN
wroniec iglasty*	14ZL	-
Zaproć górską*	45MN	45MN
żywiec gruczołowaty* (3 stanowiska)	37ZL, 82ZL 8KD-L	8KD-L
Mszaki		
biczycza trójwębna (3 stanowiska)	14ZL (2 stanowiska) 37ZL	-
bielistka siwa (2 stanowiska)	14ZL	-
brodawkowiec czysty	14ZL	-
dzióbekowiec Zetterstedta	14ZL	-
krzywoszczeć pogięta	14ZL	-
piórkowiec kutnerowaty	14ZL	-
rokietnik pospolity	14ZL	-
torfowiec Gigensohna	14ZL	-
torfowiec nastroszony	14ZL	-
torfowiec włoskolistny	14ZL	-
tujowiec tamaryszkowaty	82ZL	-
widłorząb miotłowy	14ZL	-
złotowłos strojny*	82ZL	-
Porosty		
chrobotek darenkowy*	95R	-
literak właściwy*	82ZL	-
orzest promienny*	Tereny zabudowane na wschód od MPZP	-
przylepka szorstka		-

* nie podlega ochronie (nie wymienione w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 5 stycznia 2012 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin oraz rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących grzybów objętych ochroną)

Większość stanowisk nie będzie podlegać negatywnym oddziaływaniom. Znajdują się one na terenach rolnych, leśnych oraz wód powierzchniowych, gdzie obowiązuje zakaz zabudowy. Tereny te zabezpieczone są przed zmianą użytkowania i pozostają w dotychczasowym zagospodarowaniu. Zachowanie miejsc występowania roślin i grzybów będzie zależec w głównej mierze od gospodarki rolnej i leśnej.

W wyniku wprowadzenia zabudowy zniszczeniu mogą ulec podlegające chronione gatunki roślin: kopytnik pospolity, kukułka szerokolistna, pierwiosnka wyniosła, skrzyp olbrzymi, wilżyna bezbronna. Stanowiska kukułki szerokolistnej na terenie 47MN, wilżyny bezbronnej na terenie 59MN oraz zaproci górskiej (zaznacza się, że gatunek ten nie podlega ochronie) na terenie 45MN, znajdują się na skraju terenów, poza linią zabudowy, gdzie nie występuje techniczna możliwość realizacji budynków. W odniesieniu do tych stanowisk ko-

nieczne będzie zachowanie fragmentów terenów dotychczasowego zagospodarowaniu. Ponadto w toku prac projektowych, na poszczególnych terenach odsunięto linię zabudowy na bezpieczną odległość od stanowisk chronionych roślin. W tekście uchwały podkreśla się konieczność ochrony istniejących na terenie opracowania stanowisk chronionych roślin i grzybów. Wskazuje się ich przestrzenne rozmieszczenie na rysunku planu, co pozwoli na ich lepszą identyfikację oraz uniknięcie kolizji z planowaną zabudową na etapie wydawania decyzji administracyjnych (pozwolenia na budowę).

Część stanowisk znajduje się w korytarzach drogowych istniejących tras komunikacyjnych. Położone są one na użytkach rolnych lub zadrzewieniach porastających pobocza dróg. Zniszczenie stanowisk może nastąpić w przypadku remontów dróg, a także konieczności dostosowania ulic do wymaganych parametrów technicznych wynikających z ustalonych klas dróg. Może to oznaczać zmianę użytkowania łąk lub wycinkę części drzewostanu w wyniku poszerzenia jezdni, budowy chodników, ścieżek rowerowych itp. Zachowanie zieleni przydrożnej pozwoli na pozostawienie stanowisk chronionych roślin w nie zmienionym stanie.

W przypadku braku możliwości odstąpienia od planowanego zagospodarowania będzie można podjąć próbę przeniesienia okazów w bezpieczne miejsca, na tereny nie wskazane do zabudowy. Działanie takie niesie ze sobą ryzyko zniszczenia roślin, dlatego powinno odbyć się przy asyście specjalistów.

Na podstawie art. 56 ustawy o ochronie przyrody możliwe jest zniszczenia stanowisk chronionych roślin, grzybów lub zwierząt. Muszą przy tym zostać spełnione następujące warunki: brak rozwiązań alternatywnych, brak zagrożenia dla dziko występujących populacji chronionych gatunków oraz zaistnienie jednej z przesłanek wymienionych w art. 56 ust. 4: wynikają z potrzeby ochrony innych dziko występujących gatunków roślin, zwierząt, grzybów oraz ochrony siedlisk przyrodniczych; wynikają z konieczności ograniczenia poważnych szkód w gospodarce, w szczególności rolnej, leśnej lub rybackiej; leżą w interesie zdrowia i bezpieczeństwa powszechnego; są niezbędne w realizacji badań naukowych i programów edukacyjnych lub w realizacji celów związanych z odbudową populacji, reintrodukcją gatunków roślin, zwierząt lub grzybów, albo do celów działań reprodukcyjnych, w tym do sztucznego rozmnażania roślin; umożliwiają, w ściśle kontrolowanych warunkach, selektywnie i w ograniczonym stopniu, zbiór lub przetrzymywanie roślin i grzybów oraz chwytanie lub przetrzymywanie zwierząt gatunków objętych ochroną ścisłą w liczbie określonej przez wydającego zezwolenie.

Zezwolenie może być wydane w przypadku braku rozwiązań alternatywnych i jeżeli nie są szkodliwe dla zachowania populacji chronionych gatunków roślin, zwierząt lub grzybów we właściwym stanie ochrony w ich naturalnym zasięgu, a także nie spowoduje to zagrożenia dla dziko występujących populacji tych gatunków, oraz wynikają z innych koniecznych wymogów nadrzędnego interesu publicznego, w tym wymogów o charakterze społecznym lub gospodarczym, lub z wymogów związanych z korzystnymi skutkami o podstawowym znaczeniu dla środowiska. Zezwolenie takie wydaje Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska na obszarze swojego działania.

Obszar chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000

Teren opracowania od zachodu graniczy z obszarem chronionego krajobrazu Zachodniego Pogórza Wiśnickiego. Najbliższym obszarem Natura 2000 jest specjalny obszar ochrony siedlisk Nowy Wiśnicz PLH120048 (2,8 km na północny-wschód).

Uznaje się, że realizacja ustaleń projektowanego dokumentu nie będzie wywierać negatywnego wpływu na środowisko ww. obszarów. Opisane w poprzednich rozdziałach przewidywane oddziaływania będą miały charakter miejscowy i nie powinny w istotny sposób wpływać na stan środowiska obszarów poza granicami rozpatrywanego obszaru. Na terenie

wsi zachowuje się cenne elementy środowiska przyrodniczego oraz połączenia przyrodnicze z systemem zewnętrznym.

4.4. Oddziaływanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego poza obszarem opracowania

Miejscowy plan zagospodarowania w nieznacznym stopniu będzie oddziaływał na środowisko poza jego granicami. Nie przewiduje się znacznego zwiększenia ilości produkowanych odpadów, ścieków oraz zwiększenia ilości pobieranej wody. Sposób odprowadzania ścieków oraz zbierania odpadów realizowany będzie zgodnie z polityką przyjętą przez władze gminy. Obciążenia nie będą przekraczały możliwości produkcyjnych zakładów dostarczających media, pojemności oczyszczalni ścieków i zakładów odbierających odpady. Uciążliwości związane ze wzrostem natężenia ruchu samochodowego będą stopniowo odczuwalne na całej długości tras dojazdowych do obiektów umiejscowionych na obszarze planu, jednak nie będą one znaczące.

4.5. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Transgraniczne oddziaływanie na środowisko, o którym mowa w art.51 ust.2, pkt 1d) ustawy z dnia 3 października 2008 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oceniane jest w aspekcie granic między-narodowych. Projekt planu nie zawiera rozstrzygnięć, ani nie stwarza możliwości, w wyniku których mogłoby wystąpić transgraniczne oddziaływanie na środowisko. Zagospodarowanie obszaru planu nie będzie oddziaływać na środowisko terenów położonych poza granicami kraju.

4.6. Kompleksowa ocena skutków wpływu ustaleń MPZP na środowisko przyrodnicze

W celu otrzymania metodologicznej przejrzystości prognozy skutków ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze i ułatwieniu jej odbioru, w prognozie dokonuje się klasyfikacji terenów pod kątem potencjalnych zmian stanu środowiska mogących wystąpić w wyniku realizacji planu. Określa się przewidywany zasięg oddziaływania, jego rodzaj oraz trwałość i odwracalność. Zróżnicowanie podziału terenów przedstawiono na rysunku prognozy oraz w formie tabelarycznej w tekście. W zależności od potencjalnego wpływu na środowisko dokonano podziału poszczególnych obszarów funkcjonalno-przestrzennych na trzy grupy, które opisano w tekście (Tabele 5, 6 i 7) oraz przedstawiono na załączniku graficznym do niniejszego opracowania.

Tab. 5. Zróżnicowanie skutków oddziaływania na poszczególne elementy środowiska - lasy (ZL) wraz z dolesieniami, zieleń (Z), zieleń cmentarna (ZC), wody powierzchniowe (WS), tereny ważne ekologicznie.

Oddziaływanie na:	Oddziaływanie pod względem:						
	bezpośredniości	okresu trwania	częstotliwości	charakteru zmian	zasięgu	trwałości przekształceń	intensywności przekształceń
świat przyrody i bioróżnorodność	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejskowe, lokalne	odwracalne	zauważalne
gleby i powierzchnię terenu	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejskowe i lokalne	odwracalne	duże

powietrze atmosferyczne	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe i lokalne	odwracalne	duże
klimat lokalny	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe	odwracalne	duże
klimat akustyczny	bez znaczenia	bez znaczenia	stałe	pozytywne	miejscowe	bez znaczenia	zauważalne
wody	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe i lokalne	odwracalne	zauważalne
krajobraz i zabytki	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe	odwracalne	zauważalne
ludzi	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe	bez znaczenia	zauważalne

Tab. 6. Zróżnicowanie skutków oddziaływania na poszczególne elementy środowiska – tereny zabudowane (MN, MN/U, U, UP, US, RU), tereny dróg (KD-G, KD-Z, KD-L, KD-D, KD-W), tereny infrastruktury technicznej (K).

Oddziaływanie na:	Oddziaływanie pod względem:						
	bezpośredniości	okresu trwania	częstotliwości	charakteru zmian	zasięgu	trwałości przekształceń	intensywności przekształceń
świat przyrody i bioróżnorodność	bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	negatywne	miejscowe i lokalne	nieodwracalne	zauważalne
gleby i powierzchnię terenu	bezpośrednie	długoterminowe i krótkoterminowe	stałe	negatywne	miejscowe	nieodwracalne	zauważalne
powietrze atmosferyczne	bezpośrednie i wtórne	długoterminowe i krótkoterminowe	stałe i chwilowe	negatywne	miejscowe i lokalne	możliwe do rewaloryzacji	zauważalne
klimat lokalny	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	bez znaczenia	miejscowe i lokalne	częściowo odwracalne	nieznaczne
klimat akustyczny	bezpośrednie	długoterminowe i krótkoterminowe	stałe	negatywne	miejscowe, lokalne	odwracalne	zauważalne
wody	pośrednie	długoterminowe	stałe	negatywne	miejscowe i lokalne	częściowo odwracalne	nieznaczne
krajobraz i zabytki	bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne i negatywne	miejscowe	nieodwracalne	zauważalne
ludzi	bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe i lokalne	częściowo odwracalne	zauważalne

Tab. 7. Zróżnicowanie skutków oddziaływania na poszczególne elementy środowiska – tereny rolnicze (R).

Oddziaływanie na:	Oddziaływanie pod względem:						
	bezpośredniości	okresu trwania	częstotliwości	charakteru zmian	zasięgu	trwałości przekształceń	intensywności przekształceń
świat przyrody i bioróżnorodność	Bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe i lokalne	odwracalne	zauważalne
gleby i powierzchnię terenu	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe	nieodwracalne	duże
powietrze atmosferyczne	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia
klimat lokalny	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	bez znaczenia	miejscowe i lokalne	częściowo odwracalne	nieznaczne
klimat akustyczny	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia

wody	Bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	negatywne	miejscowe, lokalne i ponadlokalne	częściowo odwracalne	zauważalne
krajobraz i zabytki	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe	odwracalne	zauważalne
ludzi	bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe i lokalne	częściowo odwracalne	zauważalne

5. Metody analizy realizacji postanowień projektu planu

Przewidywane metody analizy realizacji postanowień projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod kątem wpływu na środowisko mogą się odnosić do przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, ukształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, ustaleń dotyczących wyposażenia w infrastrukturę techniczną, ochrony i kształtowania środowiska oraz ład przestrzennego, a także ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków. Skutki realizacji planu podlegają badaniom w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Monitoring poszczególnych komponentów środowiska prowadzi Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie, Państwowy Instytut Geologiczny i starosta powiatu pabianickiego, zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska oraz ustawie z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne.

Zgodnie z art. 55 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko organ opracowujący dokument prowadzi monitoring skutków realizacji postanowień planu w zakresie oddziaływania na środowisko. Monitoring ten powinien być prowadzony w oparciu o wyniki badań przeprowadzonych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, a także innych badań wykonywanych w zależności od zapotrzebowania np. w przypadku pojawienia się skarg mieszkańców na uciążliwość prowadzonej działalności w oparciu o uchwalony plan. Analiza i ocena komponentów środowiska powinna uwzględniać powinna odnosić się do obszaru objętego projektem planu.

Ponadto proponuje się objąć analizą skutków realizacji postanowień planu i monitoringiem procent pokrycia terenów powierzchnią biologicznie czynną i powierzchnią zabudowy działek budowlanych, a także realizację terenów zieleni, w tym zalesień. Monitoring można przeprowadzać na podstawie map pokrycia terenu, zdjęć lotniczych lub satelitarnych, a także bezpośrednią wizję w terenie.

Częstotliwość przeprowadzania analiz powinna być uwarunkowana częstotliwością badania aktualności kierunków polityki przestrzennej zawartych w planach, programach i studiach oraz w innych aktach prawa miejscowego. Zgodnie z art. 32 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, wyniki omawianych analiz powinny być przekazywane co najmniej raz w czasie trwania kadencji rady. Proponuje się aby analizy dotyczące ochrony środowiska były przeprowadzane co dwa lata.

6. Przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

Zgodnie z art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, prognoza oddziaływania na środowisko zawiera rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu.

1. W celu zabezpieczenia stanowisk chronionych roślin w miejscach ich występowania nie należy wprowadzać innego niż obecnie zagospodarowania. Zabudowę należy odsunąć na bezpieczną odległość. Możliwe jest także podjęcie próby przeniesienia okazów w inne miejsce.
2. W celu zapobiegnięcia możliwości zniszczenia okazów zwierząt (motyla rusałki pawika i bobra europejskiego), ewentualne prace związane z przebudową dróg należy podejmować poza sezonem lęgowym właściwym dla wymienionych gatunków.
3. W zamian za zniszczenie części płatów łąk rajgrasowych na terenach planowanej zabudowy, proponuje się odtworzenie tych siedlisk na terenach rolnych. Powierzchnia utworzonych siedlisk powinna odpowiadać wielkości utraconych płatów łąk.

Pozostałe przyjęte w projekcie zmiany MPZP rozwiązania pozwalające zminimalizować lub ograniczyć niekorzystne oddziaływania uznaje się za wystarczające. Rozwiązania te zostały przedstawione w poprzednich rozdziałach prognozy. Nie przedstawia się zatem dodatkowych rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko.

Na etapie sporządzania projektu planu miejscowego rozważane były różne warianty rozwiązań, które dotyczyły m. in. problematyki komunikacji, sposobu rozmieszczenia obiektów w przestrzeni, ustalenia proporcji pomiędzy powierzchnią zabudowaną a powierzchnią biologicznie czynną, a także rozwiązań z zakresu systemów infrastruktury technicznej. Wszystkie rozważane koncepcje projektowe były analizowane pod kątem potencjalnego oddziaływania na środowisko. Poszczególne rozwiązania nie różniły się od siebie w zasadniczy sposób pod względem wpływu na środowisko. Ustalenia analizowanego planu miejscowego są wynikiem kompromisu pomiędzy wymogami ochrony środowiska i życia człowieka, a koniecznością rozwoju urbanistycznego i społecznego gminy. Zaprezentowane rozwiązania są zgodne z ustawodawstwem odrębnym, dokumentami planistycznymi obowiązującymi na terenie gminy i wykorzystują instrumenty planistyczne służące zrównoważonemu rozwojowi terenów podmiejskich.

Ustalenia planu zawierają rozwiązania korzystne dla środowiska na obszarach zurbanizowanych, dlatego prognoza nie prezentuje rozwiązań alternatywnych do proponowanych w ustaleniach planu uznając, że zaproponowane ustalenia są najkorzystniejsze dla środowiska w kontekście istniejących uwarunkowań i kierunków rozwoju gminy.

7. Informacje o celach ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, krajowym i lokalnym oraz powiązania z innymi dokumentami

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest aktem prawnym, który stanowić może narzędzie do realizacji celów ochrony środowiska zawartych w odrębnych doku-

mentach. Szczególnie istotne jest rozwiązywanie problemów ochrony środowiska zidentyfikowanych na szczeblu lokalnym.

Podstawowym dokumentem ustanowionym na szczeblu gminnym, do którego odnosi się miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, jest „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Nowy Wiśnicz”. Cele ochrony środowiska odnoszące się do problematyki planu, które są realizowane poprzez jego postanowienia to:

- podłączanie nowej zabudowy do sieci kanalizacyjnej i wodociągowej - w planie zapewnia się rozwój infrastruktury technicznej i wprowadza obowiązek odprowadzania ścieków do sieci kanalizacji sanitarnej;
- stosowanie przy ogrzewaniu budynków paliw czystych ekologicznie, co ma odzwierciedlenie w zapisach planu;
- ochrona walorów przyrodniczo-krajobrazowych, w szczególności wynikających z obecności Wiśnicko-Lipnickiego parku Krajobrazowego – w planie respektuje się zasady zagospodarowania wynikające z zakazów obowiązujących na terenie Parku a realizacja ustaleń planu nie stoi w sprzeczności z celami jego ustanowienia.

Polityka ekologiczna gminy określona została również z dokumencie „Program ochrony środowiska Gminy Nowy Wiśnicz”. Program definiuje zadania z zakresu poprawy ochrony środowiska i przyjmowany jest raz na cztery lata, a przewidziane w nim działania w perspektywie obejmują kolejne cztery. Cele programu mające odniesienie w opisywanym planie miejscowym to:

- Ochrona i wzrost różnorodności biologicznej i krajobrazowej oraz doskonalenie systemów obszarów chronionych – w planie przyjęto rozwiązania zachowujące najcenniejsze elementy środowiska przyrodniczego jednocześnie respektując zasady zagospodarowania wynikające z obecności Parku Krajobrazowego;
- Wzbogacenie zasobów leśnych zachodzi m.in. przez zalesienia – w planie wskazuje się nowe tereny przeznaczone pod zalesienie;
- Zachowanie tradycyjnego, urozmaiconego krajobrazu rolniczego na terenie gminy – w planie zachowuje się istotne dla krajobrazu rolniczego tereny zieleni (lasy i zadrzewienia, użytki zielone) cieków, a także tereny upraw polowych i ekstensywną zabudowę;
- Ochrona wód i gospodarka wodno - ściekowa – zapewnia się wyposażenie terenów mieszkaniowych w system kanalizacji ściekowej;
- Ochrona powietrza przed zanieczyszczeniami (ograniczenie niskiej emisji spalin ze spalania węgla w piecach C.O.) – w planie przyjęto korzystne rozwiązania z zakresu pozyskiwania ciepła do ogrzewania budynków (obowiązek stosowania przyjaznych środowisku mediów grzewczych).

Szczególnie ważnym dla ochrony środowiska w Polsce dokumentem jest „Polityka ekologiczna Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016”, gdzie wyróżnia się aspekt ekologiczny w planowaniu przestrzennym jako jedno z działań systemowych. W dokumencie tym wskazuje się m.in. na uwzględnienie w planach zagospodarowania przestrzennego wymagań ochrony środowiska i gospodarki wodnej. W planie miejscowym uwzględnia się te wymagania, co zostało opisane powyżej, a także w poprzednich rozdziałach prognozy.

Cele i problemy ochrony środowiska zawarte w dokumentach opracowywanych na szczeblach ponadlokalnym i regionalnym (np. „Plan zagospodarowania przestrzennego województwa małopolskiego”), zawierają zapisy zbyt ogólne, które nie mają bezpośredniego odniesienia do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub ich problematyka nie jest regulowana zapisami planów miejscowych.

Wszelkie akty prawne oraz pośrednio dokumenty związane z polityką przestrzenną i polityką ekologiczną państwa są zgodne z przepisami prawa międzynarodowego oraz ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi. W szczególności dostosowywane są również do

prawa Unii Europejskiej i polityk przyjętych przez kraje wspólnoty. Poszczególne dyrektywy unijne (np. Dyrektywa Siedliskowa, Dyrektywa Ptasia, Dyrektywa Wodna) transponowane są do prawodawstwa polskiego i mają odzwierciedlenie w wiążących aktach prawnych.

8. Streszczenie

Niniejsze opracowanie analizuje i ocenia potencjalny wpływ realizacji ustaleń zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów wsi Królówka w gminie Nowy Wiśnicz (powiat bocheński, województwo małopolskie). Teren tworzą w głównej mierze grunty użytkowane rolniczo jako pola uprawne. Zabudowa mieszkaniowa (jednorodzinna i zagrodowa) koncentruje się wzdłuż przebiegających przez wieś dróg, głównie w centralnej i północnej części wsi. W obrębie terenów rolnych znajdują się tereny leśne. Powierzchnia omawianego obszaru wynosi 1707,6 ha. Obszar położony jest w obrębie Wiśnicko-Lipnickiego Parku Krajobrazowego.

Celem projektu analizowanego dokumentu jest zmiana przeznaczenia części terenów rolnych na cele budowlane związane z rozwojem zabudowy mieszkaniowej – jednorodzinnej i zagrodowej wraz z towarzyszącymi im terenami usług. Zachowuje się większość terenów rolnych, a także istniejące lasy i przebieg cieków. W dotychczasowym użytkowaniu pozostają istniejące obszary zabudowane.

W planie miejscowym przyjęto korzystne rozwiązania z zakresu ochrony środowiska na terenach zurbanizowanych, a także rolnych i leśnych. Realizacja postanowień planu będzie miała korzystny wpływ na zachowanie poprawnej jakości powietrza atmosferycznego, a także wód powierzchniowych i podziemnych. Projekt planu został sporządzony zgodnie z przepisami ochrony środowiska. Z punktu widzenia uwarunkowań ekofizjograficznych nie ma większych przeszkód dla wprowadzania zabudowy na przedmiotowym terenie. Za niekorzystne można jedynie uznać zniszczenie części wartościowej pokrywy glebowej kolidującej z planowanym zagospodarowaniem. Plan miejscowy nie będzie wywierał negatywnego wpływu na środowisko przyrodnicze obszaru oraz terenów przyległych. Przeprowadzona analiza wskazała konflikty planowanego zagospodarowania z przyrodą Parku Krajobrazowego oraz sposoby minimalizacji negatywnego oddziaływania.

Realizacja postanowień planu zgodna jest z polityką przestrzenną gminy i podyktowana jest potrzebą zwiększenia oferty zabudowy mieszkaniowej i rekreacyjnej w gminie Nowy Wiśnicz.